

การจัดทำบัญชีประชาชาติภาครัฐบาล

(National Accounts: The general government sector)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญตาราง	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก-ง
Executive Summary	a-d
บทที่ 1 บทนำ	1-7
1.1 ความเป็นมา	1-3
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 แหล่งข้อมูล	3-7
บทที่ 2 แนวคิดการจัดทำบัญชีประชาชาติภาครัฐบาล	8-10
2.1 ข้อเท็จจริง	8
2.2 แนวคิดการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008	8
2.3 แนวคิดการจัดทำบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008	8-9
2.4 การดำเนินงานของ สศช. ในการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008	9-10
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	11-18
3.1 นิยามของบัญชีภาครัฐบาล (General government)	11
3.2 คุ่มรวม	12-13
3.3 รูปแบบบัญชีมาตรฐานของระบบบัญชีประชาชาติ	14-17
3.4 การบันทึกมูลค่าทางเศรษฐกิจของบัญชีภาครัฐบาลในระบบบัญชีประชาชาติ	17-18
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษา	19-30
4.1 บัญชีภาครัฐบาล : รูปแบบการนำเสนอในปัจจุบัน	19
4.2 การบันทึกบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008	19-27
4.3 ภาพรวมรายได้-รายจ่ายรัฐบาล : วิเคราะห์จากบัญชีภาครัฐบาล	27-30
บทที่ 5 แนวทางการพัฒนาบัญชีประชาชาติที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป	31-32
5.1 บัญชีภาคธุรกิจที่มีใช้การเงิน	31
5.2 บัญชีภาคธุรกิจการเงิน	31
5.3 บัญชีภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน	31
5.4 บัญชีภาคครัวเรือน	31-32
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก 1	
ตารางบัญชีภาครัฐบาล 2008 SNA	
ภาคผนวก 2	
CLASSIFICATION OF THE FUNCTIONS OF GOVERNMENT (COFOG)	
ภาคผนวก 3	
การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 โครงสร้างผังบัญชีตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008	15
ตารางที่ 2 โครงสร้างของระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008	16
ตารางที่ 3 ผลประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้เป็นสิ่งของหรือบริการ	28
ตารางที่ 4 การโอนเพื่อสวัสดิการทางสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการ ในระบบตลาด	29

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาเรื่อง “การจัดทำบัญชีประชาชาติภาครัฐบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบแนวคิด ขอบเขตคัมรวม ตลอดจนหลักการบันทึกธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศตามมาตรฐานสากลล่าสุด (System of National Account 2008 : 2008 SNA) ทั้งนี้ ภาครัฐบาลนับเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศจากทั้งหมดห้าภาคเศรษฐกิจตามกรอบแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติสากล ประกอบด้วย ภาคธุรกิจที่ไม่ใช้การเงิน (Non-financial corporations) ภาคธุรกิจการเงิน (Financial corporations) ภาครัฐบาล (General government) ภาคครัวเรือน (Households) และภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน (Non-profit institution serving households) รวมทั้งภาคต่างประเทศ (External sector)

ระบบบัญชีประชาชาติ เป็นการบันทึกหรือแสดงธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่ไหลเวียนระหว่างภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังกล่าว และเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปคือ 1 ปี ผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบบัญชีกระแส (Flows) และบัญชีสะสม (Stocks) ประกอบด้วยบัญชีเศรษฐกิจหลัก ๆ อาทิ บัญชีการผลิต บัญชีรายได้และค่าใช้จ่าย บัญชีทุน บัญชีการเงินและงบดุล จึงกล่าวได้ว่าระบบบัญชีประชาชาติสามารถครอบคลุมธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านการผลิต การใช้จ่าย รายได้ การออม การลงทุน ตลอดจนแสดงให้เห็นระดับความมั่งคั่งของประเทศ โดยแสดงในรูปของมูลค่าทั้งที่เป็นตัวเงินและสิ่งของ ทั้งมูลค่าเบื้องต้น (Gross) และมูลค่าสุทธิ (Net) รวมถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ

บัญชีประชาชาติภาครัฐบาล หรือเรียกสั้น ๆ ว่า บัญชีรัฐบาล (Government account) นับเป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชีประชาชาติที่แสดงการเชื่อมโยงของธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาลผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังได้กล่าวข้างต้น อาทิ การแสดงผลผลิตและมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิตของภาครัฐบาล ผ่านทางบัญชีการผลิต แสดงให้เห็นรายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาลในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการออมของภาครัฐบาล ผ่านบัญชีรายได้และการใช้จ่าย ซึ่งจะประกอบด้วยรายการที่สำคัญมากมายซึ่งได้มีการจำแนกและบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนบัญชีทุนที่แสดงถึงการลงทุนในทรัพย์สินถาวรและทรัพย์สินอื่น ๆ ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ และสุดท้ายคืองบดุลภาครัฐบาล ซึ่งจะแสดงให้เห็นความมั่งคั่งของภาครัฐบาล

โดยการศึกษาครั้งนี้จัดทำและนำเสนออนุกรมข้อมูลในช่วงเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 - 2557 เพื่อประโยชน์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติโดยเฉพาะภาครัฐบาล และเป็นกรอบแนวทางสำหรับการพัฒนามาตรฐานบัญชีประชาชาติภาคเศรษฐกิจอื่น เพื่อสนับสนุนแผนงานการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศตามระบบสากล ค.ศ. 2008 ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือ

อีกประการหนึ่งสำหรับการศึกษาวิเคราะห์ที่นำไปสู่การวางแผน การกำหนดนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมถึงการติดตามประเมินผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

บันทึกมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจกรรมการดำเนินงานของภาครัฐบาล โดยใช้เกณฑ์เงินสดและวัตถุดิบ ราคาประจำปี (At current market prices) พร้อมทั้งจัดจำแนกรายการย่อยตามรูปแบบบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่บัญชีการผลิต จนกระทั่งถึงบัญชีทุน (การศึกษาในครั้งนี้ ยังไม่ได้รวมถึงบัญชีการเงินและงบดุลของภาครัฐบาล) โดยใช้หลักบัญชีคู่ แสดงด้านรับ (Resources) ด้านจ่าย (Uses) และรายการสมดุล (Balancing item) โดยครอบคลุมธุรกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจของหน่วยงานของรัฐทุกประเภททั้งที่เป็นส่วนราชการ และมีใช้ส่วนราชการ ในแต่ละรอบบัญชี (ในที่นี้เป็นรอบปีปฏิทิน) ซึ่งในที่นี้หมายถึง การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย กองทุน เงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจไม่แสวงกำไร แผนงานประกันสังคม เป็นต้น โดยใช้ข้อมูลจากรายรับ-รายจ่ายของรัฐบาล จากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) และการรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในเบื้องต้นได้จัดทำบัญชีเศรษฐกิจหลักทั้งสิ้น 8 บัญชี ประกอบด้วย บัญชีการผลิต (Production account) บัญชีแหล่งที่มาของรายได้ (Generation of income account) บัญชีการกระจายรายได้ปฐมภูมิ (Allocation of primary income accounts) บัญชีการกระจายรายได้ทุติยภูมิ (Secondary distribution of income account) บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account) บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจับจ่ายใช้สอย (Use of disposable income account) บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจับจ่ายใช้สอยที่ปรับด้วยมูลค่าการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว (Use of adjusted disposable income account) และบัญชีทุน (Capital account) โดยแต่ละบัญชีได้แสดงการจำแนกรายการและการเชื่อมโยงได้ครบถ้วน ตามลักษณะธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาล

บัญชีการผลิต (ตารางที่ 1) จะเห็นว่า ผลผลิต (Output) ของภาครัฐบาลมีมูลค่า 1,539.2 พันล้านบาท ในปี 2553 โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 2,036.9 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของภาครัฐบาลเมื่อพิจารณาในเชิงเศรษฐกิจจะมีลักษณะแตกต่างจากภาคธุรกิจทั่วไป เนื่องจากเป็นภาคที่ดำเนินงานหรือให้บริการต่อประชาชนโดยรวมซึ่งไม่คิดค่าตอบแทน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ดังนั้นผลผลิตของภาครัฐบาลส่วนใหญ่จึงเป็นผลผลิตที่มีใช้ระบบตลาด หรือเป็นการผลิตที่ให้กับประชาชนโดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือตามระบบบัญชีประชาชาติ เรียกว่า Non - market output จากบัญชีการผลิตของภาครัฐบาลดังกล่าว จะเห็นว่า ผลผลิตที่มีใช้ระบบตลาด หรือ

Non - market output มีสัดส่วนถึงร้อยละ 97.7 ในปี 2557 ในขณะที่ผลผลิตที่เป็นระบบตลาด หรือ Market output คือรายได้จากการขายสินค้าและบริการที่ให้กับครัวเรือนและธุรกิจ มีสัดส่วนร้อยละ 2.3 ในปี 2557 หรือกล่าวได้ว่า การผลิตของภาครัฐบาลส่วนใหญ่เป็นการให้บริการประชาชนโดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกัน การผลิตของภาครัฐบาลก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจเช่นเดียวกับภาคธุรกิจอื่น เพียงแต่ไม่มีผลกำไรเป็นองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่ม ซึ่งแตกต่างจากภาคธุรกิจที่มีกำไรเป็นองค์ประกอบหลักของมูลค่าเพิ่ม โดยในปี 2557 มูลค่าเพิ่มของภาครัฐบาลจากผลการจัดทำบัญชีรัฐบาลมีมูลค่า 1,447.7 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ GDP ณ ราคาประจำปีที่มีมูลค่า 13,132.2 พันล้านบาท

เมื่อพิจารณาทางด้านรายรับและรายจ่าย พบว่า รัฐบาลมีรายรับมากกว่าค่าใช้จ่ายมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2556 ส่งผลให้การออมสุทธิของภาครัฐบาลมีค่าเป็นบวก ขณะที่ปี 2557 การออมสุทธิมีค่าเป็นลบ 149.0 พันล้านบาท แสดงถึงรายรับของรัฐบาลไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย โดยในปี 2557 รัฐบาลมีรายรับลดลงเนื่องจากรายได้จากการจัดเก็บภาษีซึ่งเป็นรายได้หลักลดลงร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับปี 2556 (ตารางที่ 3 รายการ Taxes on production and imports และตารางที่ 4 รายการ Current taxes on income, wealth, etc.) ขณะที่รายจ่ายเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อาทิ การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค ดอกเบี้ยจ่าย เงินอุดหนุน และเงินผลประโยชน์สวัสดิการอื่น ๆ เป็นต้น

ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ด้านการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (Final consumption expenditure) สามารถจำแนกได้เป็นการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคสำหรับปัจเจกบุคคล (Individual consumption expenditure) และการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคส่วนรวม (Collective consumption expenditure) เพื่อแสดงการดำเนินงานของรัฐบาลที่มีผลต่อทั้งปัจเจกบุคคลโดยตรง เช่น บริการการศึกษาและบริการสาธารณสุข และผลต่อประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งก็คือ การบริหารราชการโดยทั่วไปรวมถึงการป้องกันประเทศ (ตารางที่ 6) เป็นที่น่าสังเกตว่า สัดส่วนการอุปโภคสำหรับปัจเจกบุคคลต่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 47.9 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 49.1 ในปี 2557 หรืออาจกล่าวได้ว่า การดำเนินงานของรัฐบาลเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของปัจเจกชนมีมูลค่าเกือบครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาล โดยการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคสำหรับปัจเจกบุคคล ยังแสดงถึงสวัสดิการอีกรูปแบบหนึ่งที่ประชาชนได้รับเนื่องจากในที่สุด รายจ่ายส่วนนี้จะถูกนำไปรวมกับการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชน เพื่อแสดงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในการอุปโภคบริโภค ซึ่งจะประกอบด้วยสองส่วนคือ ส่วนที่ประชาชนใช้จ่ายเอง (Household consumption expenditure) และส่วนที่ได้รับจากรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาต่อไปถึงบัญชีทุน (Capital account) (ตารางที่ 8) จะเห็นว่า รายการสมดุล (balancing item) คือ Net lending/borrowing มีค่าเป็นลบตลอดอนุกรมปี 2553 - 2557 แสดงให้เห็นถึงความต้องการกู้ยืมของภาครัฐบาล (Government sector borrowing requirement) เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานให้บริการสาธารณะ ตลอดจนการดำเนินนโยบายสาธารณะเพื่อการพัฒนาประเทศและอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่หลักของรัฐบาล ซึ่งถ้าสามารถพัฒนาต่อไปได้ครบทุกภาคเศรษฐกิจ จะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า ภาคเศรษฐกิจใดเป็นผู้ให้กู้หรือผู้กู้

บัญชีรัฐบาลซึ่งได้จัดทำตามระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ. 2008 สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ในเชิงลึก เพื่อประกอบการวางแผน การตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผลการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ภาระทางการคลังและงบประมาณของรัฐบาลได้อีกแนวทางหนึ่ง ผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่สำคัญ เนื่องจากสามารถแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบทั้งด้านการผลิต การบริโภค การออม การลงทุน ตลอดจนเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจอื่น โดยการศึกษาในครั้งนี้อาจสามารถจัดทำได้ตั้งแต่บัญชีการผลิตถึงบัญชีทุน ถ้าสามารถจัดทำได้ครบถ้วนสมบูรณ์ถึงสมดุลของภาครัฐบาล จะสามารถแสดงให้เห็นความมั่งคั่ง (net wealth) ของภาครัฐบาลได้ ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Executive Summary

This paper "Measuring the General Government Sector of National Accounts" has a purpose to study concepts, definitions, and accounting rules for recording the economic transaction of the general government sector which is a part of the implementation of the 2008 System of National Accounts (the 2008 SNA). The general government sector is one of five sectors under the conceptual framework of the international standard of national accounts system which consists of Non-financial corporations, Financial corporations, General government, Households, and Non-profit institutions serving households (NPISHs), together with the rest of the world.

The System of National Accounts (SNA) measures economic activities taking place within a period (generally over one year) in terms of economic flows and stocks. The economic activities include the production account; the generation, distribution and use of income account, the capital account, the financial account, and finally balance sheets. Therefore, the SNA covers all kind of economic activities taking place in the domestic economy with regard to various economic activities; that is, production, expenditure, income, savings, and investment, as well as wealth of the country in terms of monetary and non-monetary values; and gross and net recording as well as the relationship with the rest of the world.

The general government sector of national accounts or government account in short is one of crucial parts of the SNA which depict a link between the economic transaction of the general government sector and other economic accounts. It presents output and value added being generated from the general government sector in production accounts which delineate a revenue and an expense transaction of the government in various forms, including saving of the generation, distribution and use of income account. Furthermore, the capital account represents investment in fixed assets and other assets of the general government in the economy. Finally, the balance sheet shows wealth of the general government sector.

In this paper, the statistical data are compiled and presented in a time series of five years from 2010 to 2014 for a purpose of acknowledgement of the conceptual framework of the general government sector and a guideline for the implementation of the 2008 SNA. In

addition, it will be benefit as a tool for economic analysis, decision-taking and policymaking, as well as monitoring effectively.

The economic value of the general government transaction is recorded in terms of cash basis and measured at current market prices together with classifying various items in accordance with accounting rules starting from production account until capital account (however, financial account and balance sheets are not included in this paper) based on double entry accounting principle which are recorded as a resource and a use, following with balancing item. These recordings cover economic transaction of all types of the general government sector, namely government units and non-government units over accounting period (a calendar year). The general government sector consists central government, local government, non-budget financial public corporations which covers revolving funds, public corporations controlled by the central government, public organizations, non-profit state enterprises, and social security schemes. Data sources for compiling the statistics for general government sector are mostly derived from the items of receipts and expenditures of the government from Government Fiscal Management Information System (GFMIS), Electronic Local Administrative Accounting System (e-LAAS), and gathering information directly from the relevant agencies.

In preliminary implementation, the statistical compilation covers the sequence of accounts starting from the production account, the generation of income account, the allocation of primary income accounts, the secondary distribution of income account, the redistribution of income in kind account, the use of disposable income account, the use of adjusted disposable income account, and the capital account. Each account represents the classifications and the economic interaction between the different economic agents related to the general government sector transaction.

From the production account, the output of the general government sector valued at 1,539.2 billion baht in 2010 and elevated to 2,036.9 billion baht in 2014, or growing at an average rate of 7.3% per annum during 2010-2014. However, the economic transaction of the general government sector is totally different from the business sector because of its services provided to the community or to individual households free, or at prices with economically insignificant for purposes of people's well-being. Thus, most production by units of general government is non-market in nature. According to the general government

sector output of the production account, it was found that non-market output accounted for 97.7% in 2014 meanwhile market output occupied 2.3%. In other word, the production of the general government sector mostly provides services to the community or to individual households free of charge or collective services; meanwhile, it also creates the value added with the exception of profit. Consequently, the general government sector value added of the government account amounted to 1,447.7 billion baht or equivalent to 11.0% of GDP at current market prices (13,132.2 billion baht) in 2014.

In consideration of the receipts and expenditures perspectives, it was found that the receipts of the government have exceeded the expenditures since 2010 to 2013, consequently, the saving showed surplus. However, in 2014, the deficit of saving of the general government sector valued at 149.0 billion baht, it exhibited that the expenditures have exceeded the receipts. Such a decrease in the receipts of 2014 was evidenced from the 5.0% decline in the revenue from tax collection, main revenue, compared to 2013 (Table 3 the item of Taxes on production and imports, and Table 4 the item of Current taxes on income, wealth, etc.) meanwhile, the expenditures went up continuously on various items such as consumption expenditure, interest payable, grants, and social benefits.

Another one important point is the final consumption expenditures of general government which is divided into individual consumption expenditure, and collective consumption expenditure. The classification is to exhibit the general government sector's economic activities regarding to services provided to individual household such as education services and health services, and services provided to the community as a whole, that is, namely, public administration and defense (Table 6). It is noteworthy that the proportion of individual consumption expenditure to government final consumption expenditure showed upward trend from 47.9% in 2010 to 49.1% in 2014. It implied that the value of the government's services provision for the benefit of individual household amounted about a half of total government final consumption expenditure. Individual consumption expenditure can also be addressed as another kind of benefits that the government provided to the population individually will finally be added to the private consumption expenditure as actual final consumption of households. The actual final consumption of households consists of household consumption expenditure; and expenditure by government and non-profit institution serving households (NPISHs) on market goods and services on behalf of households.

Furthermore, considering on the capital account (Table 8), it was found that the balancing item is net lending/borrowing which have been deficit since 2010-2014. It showed that the government sector borrowing requirement was crucial for the advantage of providing public services, implementing public policy for the development of the country, and other measures according to functions of government. If the implementation has been continuously processed in all economic sectors, it will delineate which economic sector is lender or borrower.

The government account carried out in compliance with the 2008 SNA can be used as a mechanism for in-depth economic analysis, decision-making, and policymaking. In addition, it can be utilized as a tool for analyzing the budget and the fiscal burden of the government through main economic accounts which represent the relationship systematically starting from the production, the expenditure, saving, investment and links to other economic sectors. In this paper, the statistical data were shown from the production account to the capital account. If the full sequence of account is completed, it will reveal net wealth of the government and be advantage as economic tool for decision-making and policymaking more effectively.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยสำนักบัญชีประชาชาติ (สบป.) มีหน้าที่หลักในการจัดทำและเผยแพร่สถิติบัญชีประชาชาติหรือรายได้ประชาชาติของประเทศไทยทั้งรายปี รายไตรมาส สถิติผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต และบัญชีเศรษฐกิจเงินทุน รวมถึงสถิติหรือบัญชีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีประชาชาติ เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจ เป็นเครื่องมือสำหรับการกำหนดนโยบายภาครัฐ และการวางแผนทางธุรกิจของภาคเอกชน

ระบบบัญชีประชาชาติ เป็นการบันทึกหรือแสดงธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่ไหลเวียนระหว่างภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังกล่าว และเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปคือ 1 ปี ผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบบัญชีกระแส (Flows) และบัญชีสะสม (Stocks) ประกอบด้วยบัญชีเศรษฐกิจหลัก ๆ อาทิ บัญชีการผลิต บัญชีรายได้และค่าใช้จ่าย บัญชีทุน บัญชีการเงินและงบดุล จึงกล่าวได้ว่า ระบบบัญชีประชาชาติสามารถครอบคลุมธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านการผลิต การใช้จ่าย รายได้ การออม การลงทุน ตลอดจนแสดงให้เห็นระดับความมั่งคั่งของประเทศ โดยแสดงในรูปของมูลค่าทั้งที่เป็นตัวเงินและสิ่งของ ทั้งมูลค่าเบื้องต้น (Gross) และมูลค่าสุทธิ (Net) รวมถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ

การศึกษาเรื่อง “บัญชีประชาชาติภาครัฐบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารอบแนวคิด ขอบเขตคัมรวม ตลอดจนหลักการบันทึกธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศตามมาตรฐานสากลล่าสุด (System of National Account 2008 : 2008 SNA) ทั้งนี้ ภาครัฐบาลนับเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศจากทั้งหมด 5 ภาคเศรษฐกิจ ตามกรอบแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติสากล อันประกอบด้วย ภาคธุรกิจที่ไม่ใช้การเงิน (Non-financial corporations : NFC) ภาคธุรกิจการเงิน (Financial corporations : FC) ภาครัฐบาล (General government : GG) ครัวเรือน (Households : HH) และภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน (Non-profit institution serving households : NPISHs) รวมทั้งภาคต่างประเทศ (External sector)

บัญชีประชาชาติภาครัฐบาล หรือเรียกสั้น ๆ ว่า บัญชีรัฐบาล (Government account) นับเป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชีประชาชาติที่แสดงการเชื่อมโยงของธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาลผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังได้กล่าวข้างต้น อาทิ การแสดงผลผลิตและมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิตของภาครัฐบาล ผ่านทางบัญชีการผลิต แสดงให้เห็นรายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาลในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการออมของภาครัฐบาล ผ่านบัญชีรายได้และการใช้จ่าย ซึ่งจะประกอบด้วยรายการที่สำคัญมากมายซึ่งได้มีการจำแนกและบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ

ตลอดจนบัญชีทุนที่แสดงถึงการลงทุนในทรัพย์สินถาวรและทรัพย์สินอื่น ๆ ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ และสุดท้ายคืองบดุลภาครัฐบาล ซึ่งจะแสดงให้เห็นความมั่งคั่งของภาครัฐบาล

โดยการศึกษาครั้งนี้จัดทำและนำเสนออนุกรมข้อมูลในช่วงเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 - 2557 เพื่อประโยชน์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติโดยเฉพาะภาครัฐบาล และเป็นกรอบแนวทางสำหรับการพัฒนาบัญชีประชาชาติภาคเศรษฐกิจอื่น เพื่อสนับสนุนแผนงานการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศตามระบบสากล ค.ศ. 2008 ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมืออีกประการหนึ่งสำหรับการศึกษาวิเคราะห์ที่นำไปสู่การวางแผน การกำหนดนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมถึงการติดตามประเมินผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเปรียบเทียบกับสากลได้ดียิ่งขึ้น

สศช. มีแผนงานในการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยให้เข้าสู่ระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากลฉบับปรับปรุงล่าสุด คือ ฉบับ ค.ศ. 2008 (2008 System of National Accounts หรือ 2008 SNA) เพื่อใช้แทนระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ. 1953 และระบบบัญชีประชาชาติ ค.ศ. 1968 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สถิติบัญชีประชาชาติของประเทศไทยมีความทันสมัย สามารถใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนติดตามและประเมินผลภาวะเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้องแม่นยำและเปรียบเทียบกับสากลได้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้ตามกรอบแนวคิดระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ดังกล่าวแบ่งหน่วยเศรษฐกิจออกเป็น 5 ภาคเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่การเงิน (Non-financial corporations) ภาคธุรกิจการเงิน (Financial corporations) ภาครัฐบาล (General government) ภาคครัวเรือน (Households) และภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน (Non-profit institution serving households) รวมทั้งภาคต่างประเทศ (External sector) การพัฒนาและจัดทำบัญชีดังกล่าวของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานที่มีความละเอียดค่อนข้างมากและต่อเนื่องเป็นอนุกรม

ในปัจจุบันข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดทำบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 มีแนวคิดที่ละเอียดขึ้นและมีลำดับการแสดงธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่มากขึ้นกว่าระบบเดิมนั้นในการดำเนินงานจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดของระบบและจัดหาข้อมูลเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งการจะดำเนินงานพัฒนาพร้อมกันทั้งหมดภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ นั้นเป็นไปได้ยากจึงมีดำริให้จัดทำบัญชีนำร่องรายภาคเศรษฐกิจเริ่มจากภาครัฐบาล (General government) และจะทยอยจัดทำบัญชีของภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ รวมทั้งเชื่อมโยงและประมวลเป็นภาพรวมของทั้งระบบเศรษฐกิจในอนาคตต่อไป

การศึกษาเรื่อง “บัญชีประชาชาติภาครัฐบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กรอบแนวคิด ขอบเขต คัมรวมของบัญชีภาครัฐบาลของประเทศไทย เพื่อเชื่อมโยงไปยังระบบบัญชีประชาชาติ¹ ซึ่งเป็นบัญชีที่แสดงถึงธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่ไหลเวียนระหว่างภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ในภาพรวมของประเทศ ครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การใช้ จ่าย และรายได้ ในรอบระยะเวลาปีปฏิทิน โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายได้ รายจ่าย และการลงทุนของภาครัฐบาล ซึ่งมีทั้งในรูปแบบของตัวเงิน สิ่งของและบริการ การศึกษาในครั้งนี้ได้นำมูลค่าทางเศรษฐกิจของรายได้

¹ หมายถึง ระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติ (United Nation System of National Accounts)

รายจ่าย และการลงทุนของรัฐบาล บันทึกในบัญชีภาคีรัฐบาล และบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากลฉบับล่าสุด ค.ศ. 2008 (System of National Account 2008 : 2008 SNA) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยสำนักบัญชีประชาชาติ (สบป.) รับผิดชอบดำเนินการและเผยแพร่อยู่ในปัจจุบัน และได้ทดลองจัดทำบัญชีประชาชาติตามระบบใหม่ ที่หลายท่านอาจยังไม่ทราบถึงวิวัฒนาการของระบบบัญชีและวิธีการนำเสนอข้อมูล ซึ่งระบบใหม่ให้ความสำคัญต่อสถาบันมากขึ้น โดยปรับปรุงวิธีการบันทึกบัญชีทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาระของภาครัฐและการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและประชาชน อย่างเป็นระบบและมีความเชื่อมโยงระหว่างภาคสถาบัน การศึกษาในครั้งนี้นำเสนอบัญชีในระบบใหม่ โดยนำเสนออนุกรมข้อมูลตั้งแต่ปี 2553-2555 เพื่อประโยชน์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจระบบบัญชีประชาชาติภาคีรัฐบาลของประเทศไทย รวมทั้งความเชื่อมโยงกับบัญชีประชาชาติของประเทศไทยในปัจจุบัน ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการทำ ความเข้าใจ ความเชื่อมโยงของข้อมูลบัญชีภาคีรัฐบาลกับข้อมูลระบบบัญชีประชาชาติ และช่วยให้สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิเคราะห์ที่นำไปสู่การกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับแผนงานของรัฐบาลอย่างถูกต้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอแนวคิดและการประมวลผลข้อมูลบัญชีภาคีรัฐบาล ที่ได้มีการศึกษาและปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำบัญชีประชาชาติภาคีรัฐบาลตาม ซึ่งเป็นการจัดทำตามกรอบแนวคิดของระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 อนุกรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2557 สำหรับรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้แทนหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้การจัดทำบัญชีประชาชาติภาคีรัฐบาล ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการใหม่สำหรับประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายยิ่งขึ้น เพื่อการเผยแพร่สู่สาธารณะสำหรับใช้ประโยชน์ต่อไป

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอโดยสรุปถึงความเป็นมาของการจัดทำบัญชีประชาชาติภาคีรัฐบาลของประเทศไทย และแนวคิดการประมวลผลข้อมูลบัญชีภาคีรัฐบาลของประเทศไทยที่สอดคล้องกับข้อมูลรายปีและผลการจัดทำเบื้องต้น

1.3 แหล่งข้อมูล (Sources of data)

หน่วยงานที่อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประมวลผลบัญชีภาคีรัฐบาลของประเทศไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	สำนักงานคณะกรรมการกองทุนบทบาทสตรีแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สำนักงบประมาณ	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

กองบัญชาการกองทัพไทย	องค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
กองทัพบก	สำนักงานบริหารพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
กองทัพเรือ	สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)
กรมธนารักษ์	สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)
กรมบัญชีกลาง	สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.)
กรมศุลกากร	สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)
กรมสรรพสามิต	องค์การทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์
กรมสรรพากร	สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค
ธนาคารแห่งประเทศไทย	สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)
กรมการท่องเที่ยว	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
การกีฬาแห่งประเทศไทย	สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ	สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
กรมชลประทาน	สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติ
กรมประมง	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)
กรมปศุสัตว์	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมวิชาการเกษตร	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
กรมส่งเสริมสหกรณ์	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	การรถไฟแห่งประเทศไทย
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
กรมการข้าว	องค์การสวนพฤกษศาสตร์
สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง	องค์การจัดการน้ำเสีย
สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร	สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
กรมการขนส่งทางบก	สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย	สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
กรมทางหลวง	สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน)
กรมทางหลวงชนบท	สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
กรมทรัพยากรธรณี	สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)
กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ	สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	องค์การคลังสินค้า
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน	การไฟฟ้านครหลวง
กรมการค้าต่างประเทศ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
กรมการค้าภายใน	การประปานครหลวง
กรมส่งเสริมการส่งออก	การประปาส่วนภูมิภาค
กรมโยธาธิการและผังเมือง	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
กรุงเทพมหานคร	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
กรมการจัดหางาน	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	สำนักงานคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนา นวัตกรรม
สำนักงานประกันสังคม	สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
กรมการศาสนา	สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
กรมศิลปากร	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)
สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การ มหาชน)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
มหาวิทยาลัยทักษิณ	สำนักงานคณะกรรมการการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา	สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน

มหาวิทยาลัยมหิดล	สำนักงานกองทุนตั้งตัวได้
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (องค์การมหาชน)
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)
มหาวิทยาลัยพะเยา	สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	สถาบันพัฒนาคุณภาพครู
สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	กองทุนสงเคราะห์
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาตินเรนทร (องค์การมหาชน)
สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ	สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	มูลนิธิเพื่อสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ราชบัณฑิตสถาน	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สถาบันพระปกเกล้า	หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

แนวคิดการจัดทำบัญชีประชาชาติภาครัฐบาล

2.1 ข้อเท็จจริง

ปัจจุบัน สศช. ได้จัดทำและเผยแพร่สถิติรายได้ รายจ่าย และการลงทุน ของรัฐบาลตามระบบประชาชาติทั้งรายปี และรายไตรมาส โดยรายได้ รายจ่าย และการลงทุนของรัฐบาลตามระบบประชาชาติรายปี ประกอบด้วย ข้อมูล 3 ด้าน คือ ด้านการผลิตและด้านการใช้จ่าย ณ ราคาประจำปี และ มูลค่าที่แท้จริง ส่วนด้านรายได้มีเพียงข้อมูล ณ ราคาประจำปีเท่านั้น สำหรับรายไตรมาสหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รายไตรมาส จัดทำเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการผลิตและด้านการใช้จ่าย ทั้งราคาประจำปี และมูลค่าที่แท้จริง โดยมีกรอบแนวคิดและวิธีการจัดทำตามระบบมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ได้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง และสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางทฤษฎีของระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง

2.2 แนวคิดการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

ในปัจจุบัน ระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากลได้มีการปรับปรุงขึ้นใหม่อีกครั้ง เป็นครั้งล่าสุด เรียกว่าระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008² สาระหลักของการปรับปรุงในระบบนี้ประกอบด้วย

1) การปรับปรุงให้มีความทันสมัย (Updating) ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นค่อนข้างมาก การสนใจและให้ความสำคัญในนโยบายด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจหรือเงินเฟ้อมากขึ้น ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมการผลิตชนิดใหม่ ๆ ธุรกิจบริการ กิจกรรมโทรคมนาคมที่เกิดขึ้นในระยะหลัง ตลอดจนกิจกรรมธุรกรรมด้านการเงินในลักษณะใหม่ ๆ

2) การทำให้ระบบมีความชัดเจนและลดความยุ่งยากให้น้อยลง (Clarifying and simplifying) ทั้งในด้านการตีราคา การกำหนดขอบเขตของสาขาภาคเศรษฐกิจ การแสดงค่าของทรัพย์สิน การเสื่อมค่าและการปรับค่าของทรัพย์สิน

3) การสร้างให้ระบบมีความกลมกลืน ผสมผสานกับระบบสถิติที่กำหนดโดยองค์กรต่าง ๆ หรือสอดคล้องกับระบบบัญชีอื่น ๆ (Harmonizing) เช่น สัมพันธ์สอดคล้องกับสถิติแรงงาน สถิติรายได้รายจ่ายรัฐบาล สถิติดุลบัญชีเดินสะพัด เป็นต้น มีการสร้างบัญชีให้สัมพันธ์กับบัญชีสิ่งแวดล้อม บัญชีการท่องเที่ยว บัญชีการศึกษาและวิจัย บัญชีสุขภาพ และบัญชีครัวเรือน โดยเรียกระบบบัญชีต่าง ๆ เหล่านี้ว่า Satellite Accounts

2.3 แนวคิดการจัดทำบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

การจัดทำบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 เป็นการคำนวณบัญชีภาครัฐบาล ณ ราคาคงที่ที่ได้มีการนำเสนอไว้ในคู่มือระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 โดยแนวคิดเกิดจากการที่การจัดทำบัญชีภาครัฐบาลในระบบเดิมนั้นเป็นการนำเสนอสถิติรายได้ รายจ่าย และการลงทุน ของ

² โดยคณะทำงานที่เรียกว่า The Inter-Secretariat Working Group on National Accounts (ISWGNA) ซึ่งประกอบด้วยองค์กรระหว่างประเทศ 5 หน่วยงาน คือ Commission of the European Communities, International Monetary Fund, Organization for Economic Co-operation and Development, United Nations และ World Bank

รัฐบาลแบบบัญชีเดียว สำหรับการจัดทำบัญชีภาคีรัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 นั้นเป็นการนำแบบระบบบัญชีคู่ ซึ่งการบันทึกมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจกรรมการดำเนินงานของภาครัฐบาล โดยใช้เกณฑ์เงินสด และวัตถุดิบ ค่า ณ ราคาประจำปี (At current prices) พร้อมทั้งจัดจำแนกรายการย่อยตามรูปแบบเศรษฐกิจต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่บัญชีการผลิต จนกระทั่งถึงบัญชีทุน (การศึกษาในครั้งนี้ ยังไม่รวมถึงบัญชีการเงินและงบดุลภาครัฐบาล) โดยใช้หลักบัญชีคู่ แสดงด้านรับ (Resources) ด้านจ่าย (Uses) และรายการสมดุล (Balancing item) โดยครอบคลุมธุรกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจของหน่วยงานของรัฐทุกประเภททั้งที่เป็นส่วนราชการ และมีใช้ส่วนราชการ ในแต่ละรอบบัญชี (ในที่นี้เป็นรอบปีปฏิทิน)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการจัดทำบัญชีภาคีรัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 จะสะท้อนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศที่ได้เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการแสดงผลที่สำคัญจากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นขณะนั้น ๆ เช่น การสูญค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ การเกิดหนี้เสีย หนี้สูญ การหยุดชะงัก การก่อสร้าง การลดราคาของทรัพย์สินทั้งทรัพย์สินถาวรและทรัพย์สินการเงิน ซึ่งระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 สามารถสะท้อนปรากฏการณ์เหล่านี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถเปรียบเทียบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยกับนานาชาติได้

2.4 การดำเนินงานของ สศช. ในการพัฒนาระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

เนื่องจากระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยเป็นระบบผสมผสาน โดยได้จัดทำและเผยแพร่สถิติบัญชีประชาชาติของประเทศไทยตามระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 1953 (A System of national Accounts and Supporting Table) หรือเรียกโดยย่อว่า 1953 UNSNA (United Nation System of National Accounts) และ 1968 UNSNA เป็นกรอบระบบหลัก จึงเป็นระบบที่ล้าสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่สามารถสะท้อนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศที่ได้เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการไม่สามารถแสดงผลที่สำคัญ ๆ จากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นขณะนี้ เช่น การสูญค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ การเกิดหนี้เสีย หนี้สูญ การหยุดชะงักการก่อสร้าง การลดราคาของทรัพย์สินทั้งทรัพย์สินถาวรและทรัพย์สินการเงิน ระบบบัญชีประชาชาติปัจจุบันไม่สามารถสะท้อนปรากฏการณ์เหล่านี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในการเปรียบเทียบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยกับนานาชาติเนื่องมาจากระบบที่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้ดำเนินโครงการเรียกว่า “โครงการปรับปรุงระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008” โดยจะจัดทำเป็นรายบัญชีและรายการภาคเศรษฐกิจควบคู่กันไป เนื่องจากว่ายังมีข้อมูลบางส่วนที่ไม่สามารถแยกจัดทำเป็นรายการภาคเศรษฐกิจได้ โดยมีแผนการดำเนินงานเบื้องต้นอย่างเป็นขั้นตอนต่อไป

2.4.1 ขอความร่วมมือหน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลให้จัดทำข้อมูลโดยมีรายละเอียดเพียงพอต่อการนำมาจำแนกรายการตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

2.4.2 เผยแพร่ความรู้เรื่องระบบบัญชีประชาชาติแก่ผู้สนับสนุนข้อมูล และผู้ใช้ประโยชน์เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องของประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากการใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2.4.3 จัดฝึกอบรมระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งที่เป็นการอบรมในประเทศหรือการดูงานหรือฝึกอบรมจากสถาบันที่เชี่ยวชาญด้านนี้ในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้พร้อมที่จะดำเนินการพัฒนาสถิติบัญชีประชาชาติให้เข้าสู่ระบบใหม่ได้เร็วและได้มาตรฐาน ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อการกำหนดนโยบายงบประมาณตลอดจนนโยบายการดำเนินงานของรัฐในการให้บริการสังคมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

3.1 นิยามของบัญชีภาครัฐบาล (General government)

เป็นบัญชีที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายรับ (Income) และรายจ่าย (Use of Income) ของรัฐบาล โดยรัฐบาลมีแหล่งรายได้จากทรัพย์สิน (Property income receivable) ภาษีการผลิตและนำเข้า (Taxes on production and Import) ภาษีรายได้ การถือทรัพย์สินและอื่น ๆ (Current taxes on income, wealth, etc.) เงินสมทบแผนงานประกันสังคม (Social contributions) และเงินโอนรับจากภาคสถาบันต่าง ๆ (Other current transfers) ส่วนด้านรายจ่ายรัฐบาลประกอบด้วย ค่าตอบแทนแรงงาน (Compensation of employees) ค่าซื้อสินค้าและบริการสุทธิ (Net Purchases from enterprises and abroad) ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน (Consumption of fixed capital) ค่าใช้จ่ายภาษีการผลิตอื่น ๆ (Other taxes on production) เงินโอนผลประโยชน์สวัสดิการสังคม (Social transfers in kind – purchased market production) ผลประโยชน์สวัสดิการสังคมอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้เป็นสิ่งของหรือบริการ (Social benefits other than social transfers in kind) รายจ่ายเพื่ออุดหนุนการผลิต (Subsidies) รายจ่ายจากทรัพย์สิน (Property income uses) รวมทั้งเงินโอนให้สถาบันต่าง ๆ (Other current transfers) ผลต่างระหว่างรายได้ และค่าใช้จ่ายดังกล่าว คือ เงินออม (Saving) ของรัฐบาล

รัฐบาล หมายถึง หน่วยงานของรัฐทุกประเภททั้งที่เป็นส่วนราชการและมีใช้ส่วนราชการ หรือไม่ว่าจะจัดโครงสร้างแบบใด รวมทั้งองค์กรหลักและองค์กรสาขาของการบริหารส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะใช้งบประมาณ หรือได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐบาลหรือมีงบประมาณพิเศษก็ตาม รวมทั้งกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน และหน่วยงานที่ไม่แสวงกำไรที่แยกตัวออกไปจากภาครัฐ แต่ก็ยังคงได้รับงบประมาณหรือโดนกำกับควบคุมโดยรัฐบาล แผนงานประกันสังคม และวิสาหกิจของรัฐบาลที่ผลิตสินค้าและบริการเพื่อส่งให้กับรัฐบาล หรืออาจจะขายออกสู่สาธารณะบ้างแต่ในจำนวนที่เล็กน้อย แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัดที่เป็นของรัฐบาล

ในระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทย การบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง กรม ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล หน่วยงานอิสระของรัฐ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชนทุกประเภทและทุกแห่งที่ได้รับงบประมาณจากรัฐบาล กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนทุกประเภททั้งที่ได้รับงบประมาณประจำและได้รับเงินประเดิมจากรัฐบาล แผนงานประกันสังคม รัฐวิสาหกิจที่มีได้แสวงหากำไร เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย รวมทั้งสถาบันไม่แสวงหากำไรของรัฐ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย เป็นต้น ส่วนรัฐวิสาหกิจการเงิน เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฯลฯ รวมทั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กสช.) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการซึ่งจดทะเบียนแล้ว (กสจ.) กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) จำแนกไว้ในภาคธุรกิจการเงิน (Financial corporations)

3.2 คຸ້ມรวม

การจัดทำบัญชีภาคีรัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ได้ครอบคลุมธุรกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจของหน่วยงานภาครัฐบาลทุกประเภททั้งที่เป็นส่วนราชการและมีใช้ส่วนราชการ ในแต่ละรอบบัญชี (ในที่นี้เป็นรอบปีปฏิทิน) ซึ่งในที่นี้หมายถึง การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย กองทุน เงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจที่ไม่แสวงกำไร แผนงานประกันสังคม เป็นการรวบรวมข้อมูลทางด้านการผลิต รายได้ รายจ่าย และการลงทุน เพื่อประมวลผลในการจัดทำบัญชีภาคีรัฐบาล แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางธุรกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วยบัญชีทางด้านการผลิต รายได้ รายจ่าย การลงทุน และบัญชีทรัพย์สินทางการเงิน

สรุปคຸ້ມรวมของภาคีรัฐบาล

1) ส่วนในงบประมาณ (Budgetary)

(1) การบริหารราชการส่วนกลาง (Central authority) ได้แก่

(1.1) สำนักนายกรัฐมนตรี	12 หน่วยงาน
(1.2) กระทรวงกลาโหม	07 หน่วยงาน
(1.3) กระทรวงการคลัง	10 หน่วยงาน
(1.4) กระทรวงการต่างประเทศ	14 หน่วยงาน
(1.5) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	07 หน่วยงาน
(1.6) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	06 หน่วยงาน
(1.7) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	15 หน่วยงาน
(1.8) กระทรวงคมนาคม	08 หน่วยงาน
(1.9) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	11 หน่วยงาน
(1.10) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	05 หน่วยงาน
(1.11) กระทรวงพลังงาน	06 หน่วยงาน
(1.12) กระทรวงพาณิชย์	10 หน่วยงาน
(1.13) กระทรวงมหาดไทย	08 หน่วยงาน
(1.14) กระทรวงยุติธรรม	14 หน่วยงาน
(1.15) กระทรวงแรงงาน	06 หน่วยงาน
(1.16) กระทรวงวัฒนธรรม	06 หน่วยงาน
(1.17) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	04 หน่วยงาน
(1.18) กระทรวงศึกษาธิการ	09 หน่วยงาน
(1.19) กระทรวงสาธารณสุข	09 หน่วยงาน
(1.20) กระทรวงอุตสาหกรรม	09 หน่วยงาน
(1.21) ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง	10 หน่วยงาน

(1.22) หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	02 หน่วยงาน
(1.23) หน่วยงานของรัฐสภา	03 หน่วยงาน
(1.24) หน่วยงานของศาล	03 หน่วยงาน
(1.25) หน่วยงานอิสระของรัฐ	08 หน่วยงาน

(2) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (Local administration) ได้แก่³

(2.1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)	76 หน่วยงาน
(2.2) เทศบาล และเมืองพัทยา	2,442 หน่วยงาน
(2.3) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	5,334 หน่วยงาน
(2.4) กรุงเทพมหานคร	01 หน่วยงาน

2) ส่วนนอกงบประมาณ (Extra budgetary)

(1) กองทุน

(1.1) ในแผนงานประกันสังคม	06 หน่วยงาน
(1.2) นอกแผนงานประกันสังคม	62 หน่วยงาน

(2) เงินทุนหมุนเวียน 38 หน่วยงาน

(3) หน่วยงานในกำกับของรัฐ 40 หน่วยงาน

(4) องค์การมหาชน 39 หน่วยงาน

(5) รัฐวิสาหกิจที่ไม่แสวงกำไร 08 หน่วยงาน

(6) อื่นๆ ได้แก่กิจกรรมนอกงบประมาณ

(6.1) เงินและทรัพย์สินช่วยราชการ	01 หน่วยงาน
(6.2) เงินปันผลที่รัฐบาลได้รับส่วนที่เป็นนอกงบประมาณ	01 หน่วยงาน
(6.3) ค่าปลูกป่าและบำรุงป่า	01 หน่วยงาน
(6.4) หน่วยบัญชีข้าว	01 หน่วยงาน
(6.5) โครงการขายข้าวให้ต่างประเทศ ประมาณ	09 โครงการ
(6.6) โครงการรับซื้อและจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมาณ	30 โครงการ
(6.7) อื่น ๆ	

³ ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558 รวบรวมโดย : ส่วนวิจัยและพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง สำนักงานพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

3.3 รูปแบบบัญชีมาตรฐานของระบบบัญชีประชาชาติ

บัญชีมาตรฐานของ บัญชีภาครัฐบาล ตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ประกอบด้วย 4 บัญชีหลัก ได้แก่ บัญชีการผลิต (Production account) บัญชีการกระจายและการใช้จ่าย (Distribution and use of income accounts) บัญชีการสะสม (Accumulation accounts) และงบดุล (Balance sheets)

3.3.1 บัญชีการผลิต (Production account) เป็นบัญชีที่แสดงเฉพาะ Input และ Output โดย Input ในความหมายกว้าง ๆ ในที่นี้คือ ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate consumption) ส่วนต่างของ Output และ Intermediate consumption คือ Gross value added ในความหมายทั่วไปนั่นเอง นอกจากนี้ในบัญชียังประกอบด้วยรายการที่แสดงค่าเสื่อมในสินทรัพย์ถาวร (Consumption of fixed capital) ซึ่งรายการนี้จะมีปรากฏอีกครั้งในบัญชีการสะสม

ข้อสังเกตที่สำคัญจากบัญชียี่ คือ รายการมูลค่าของสินค้าและบริการที่ไม่ผ่านตลาด (Non-market output) ของบัญชีสถาบันรัฐบาล ต้องอาศัยต้นทุนการผลิตเป็นมูลค่า เพราะสินค้าและบริการเหล่านี้ไม่ได้ขายหรือคิดค่าบริการผ่านตลาด

3.3.2 บัญชีการกระจายและการใช้จ่าย (Distribution and use of income accounts) เป็นบัญชีที่แสดงถึงการจัดสรร Value added ให้กับบุคคล ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือสิ่งของ โดยอาจอยู่ในรูปของสินค้าจ้าง (Generation of income account) ค่าตอบแทนแก่บุคคลผู้ถือหน่วยผลิตอย่างอื่น ๆ (Allocation of primary income account) เช่น ผู้ให้เช่า หรือการให้เปล่า (Secondary distribution of income account , Redistribution of income in kind account , Use of income account) ทั้งที่มีลักษณะเป็นการบังคับ เช่น ค่าภาษีต่าง ๆ เงินประกันสังคม และที่มีลักษณะเป็นการให้โดยสมัครใจ เช่น เงินบริจาคต่าง ๆ และมูลค่าที่เหลือท้ายบัญชียี่ คือ การออม (Saving)

3.3.3 บัญชีการสะสม (Accumulation accounts) เป็นบัญชีที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงใน stock ของสินทรัพย์ ทั้งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในปริมาณและราคา หรือการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากเหตุที่ไม่ปกติต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงนี้จะแบ่งออกเป็น 1) การเปลี่ยนแปลงในปริมาณสินทรัพย์ซึ่งแบ่งได้เป็นสองส่วน คือ ส่วนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงิน (Capital account) เช่น ที่ดิน เป็นต้น และส่วนของสินทรัพย์ทางการเงินหรือมีลักษณะคล้ายเงิน (Financial account) เช่น เงินฝากธนาคาร เป็นต้น และ 2) การเปลี่ยนแปลงราคาสินทรัพย์ (Revaluation account) ซึ่งทำให้มูลค่าสินทรัพย์เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ หากเกิดเหตุการณ์ที่มีผลทำให้มูลค่าสินทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างผิดปกติ ก็จะมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงนั้นไว้ในบัญชี Other changes in volume of assets account

ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำบัญชีการสะสม (Accumulation Accounts) ของบัญชีภาครัฐบาล แต่ละประเภทประกอบด้วยข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน ข้อมูลที่ใช้ในส่วนนี้จะต้องมีตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และควรมีข้อมูลแสดงถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในปริมาณสินทรัพย์ไว้ด้วย จึงจะ

สามารถแสดงการเพิ่ม/ลดของรายการต่าง ๆ ในบัญชีการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ทุน (Capital Account) และบัญชีการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Account) ได้ หลังจากนั้นจะสามารถจัดทำรายการบัญชี Revaluation account , Neutral holding gains/losses account, Real holding gains/loss account ส่วน other changes in volume of assets account จะเป็นบัญชีที่แสดงเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำ หรือปกติ ที่มีผลต่อมูลค่าสินทรัพย์ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ การเปลี่ยนแปลงแยกตามประเภทสินทรัพย์ เช่น AN.11 Fixed assets AN.22 Intangible non-produced assets และการเปลี่ยนแปลง แยกตามเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลง เช่น K.7 Catastrophic losses K.8 Uncompensated seizures เป็นต้น

3.3.4 งบดุล (Balance sheets) แสดงมูลค่าของ Stocks ของสินทรัพย์และหนี้สินทุกประเภท ตั้งแต่ช่วงแรกเริ่ม (Opening balance sheet) จนถึงช่วงท้าย (Closing balance sheet) ของงวดบัญชีในปีบัญชีนั้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของรายการสินทรัพย์ ทุนและหนี้สิน (Changes in balance sheet) ดังกล่าวในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ตัวอย่างประเภทข้อมูลที่ใช้ในการจัดทางบุคคล ได้แก่ รายการต่าง ๆ ที่จัดว่าเป็นสินทรัพย์ รายการที่เป็นหนี้สิน และส่วนของทุน เช่น เงินฝากธนาคาร เงินสด หรือสิ่งของบริจาคที่ยังไม่ได้จัดสรร ค่าใช้จ่ายที่ค้างชำระต่าง ๆ

โดยรูปแบบการนำเสนอของบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 จะแสดงบัญชีในลักษณะบัญชีโดยเรียงลำดับบัญชี (Sequence of Accounts) เริ่มจากบัญชีการผลิตกระทบยอดต่อเนื่องไปจนถึงบัญชีงบดุล และแสดงความสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างสถาบันทั้ง 5 ตามรูปแบบตารางสรุปโครงสร้างผังบัญชีตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

ตารางที่ 12 โครงสร้างผังบัญชีตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

[illegible]

ตารางที่ 13 โครงสร้างของระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

รายการบัญชี	ข้อมูลที่นำเสนอ
Account 0 : Goods and services account	บัญชีสมดุลของการไหลเวียนสินค้าและบริการ (อุปทานและอุปสงค์รวม)
Account I : Production account	มูลค่าการผลิต สินค้าขั้นกลาง และมูลค่าเพิ่ม
Account II : Distribution and use of income accounts	การจัดสรรและการใช้จ่ายจากรายได้
II.1 Primary distribution of income account	การจัดสรรรายได้ (ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต) ขั้นต้น
II.1.1 Generation of income accounts	การแจกแจงมูลค่าเพิ่ม (ผลตอบแทนปัจจัยการผลิตที่เป็นค่าแรงงานและรายได้จากทรัพย์สิน)
II.1.2 Allocation of primary income accounts	การกระจายผลตอบแทนปัจจัยการผลิตไปยังเจ้าของปัจจัยการผลิตในขั้นต้น
II.1.2.1 Entrepreneurial income account	รายได้ส่วนของผู้ประกอบการ
II.1.2.2 Allocation of other primary income account	การกระจายผลตอบแทนปัจจัยการผลิต (ค่าแรงงานและรายได้จากทรัพย์สิน) ที่หักส่วนของผู้ประกอบการแล้วไปยังเจ้าของปัจจัยการผลิตขั้นต้น
II.2 Secondary distribution of income account	การกระจายรายได้ขั้นที่ 2 จากรายการ social security contribution และ social security benefit
II.3 Redistribution of income in kind account	การกระจายรายได้ที่ปรับด้วยโอนรับโอนจ่ายในรูปสิ่งของและเงินบริจาค (สวัสดิการสังคมต่าง ๆ)
II.4 Use of income account	การใช้จ่ายจากรายได้ เพื่อการอุปโภคบริโภค
II.4.1 Use of disposable income account	การใช้จ่ายจากรายได้ที่พึงใช้ (หักภาษีเงินได้แล้ว) เพื่อการอุปโภคบริโภค
II.4.2 Use of adjusted disposable income account	การใช้จ่ายจากรายได้ที่พึงใช้ที่ปรับด้วยโอนรับโอนจ่ายในรูปสิ่งของและเงินบริจาค
Account III : Accumulation accounts	บัญชีการสะสมทุน
III.1 Capital account	บัญชีส่วนของการลงทุน (สินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ)
III.2 Financial account	บัญชีการไหลเวียนทางการเงิน (การฝาก การกู้ยืม ฯลฯ)
III.3 Other changes in assets account	บัญชีการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์จากเหตุอื่น ๆ (ที่ไม่ได้เกิดจากการลงทุน)
III.3.1 Other changes in volume of assets account	ผลจากการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณของสินทรัพย์จากเหตุอื่น ๆ
III.3.2 Revaluation account	ผลจากด้านราคาสินทรัพย์โดยรวมที่เปลี่ยนแปลงไป
III.3.2.1 Neutral holding gains / losses	การเปลี่ยนแปลงด้านราคาของสินทรัพย์ที่

รายการบัญชี	ข้อมูลที่นำเสนอ
account	เพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยไม่รวมราคาสินค้าพื้นฐาน
III.3.2.2 Real holding gains/losses account	การเปลี่ยนแปลงด้านราคาสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาสินค้าพื้นฐาน
Account IV : Balance sheets	งบดุล (มูลค่าสินทรัพย์ หนี้สินและทุน)
IV.1 Opening balance sheet	งบดุล (มูลค่าสินทรัพย์ หนี้สินและทุน) ต้นงวด
IV.2 Change in balance sheet	การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์หนี้สินและทุนระหว่างปี
IV.3 Closing balance sheet	งบดุล (มูลค่าสินทรัพย์ หนี้สินและทุน) ปลายงวด

3.4 การบันทึกมูลค่าทางเศรษฐกิจของบัญชีภาครัฐบาลในระบบบัญชีประชาชาติ

บันทึกมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจกรรมการดำเนินงานของภาครัฐบาล โดยใช้เกณฑ์เงินสดและวัดมูลค่า ณ ราคาประจำปี (At current market prices) พร้อมทั้งจัดจำแนกรายการย่อยตามรูปแบบบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่บัญชีการผลิต จนกระทั่งถึงบัญชีทุน (การศึกษาในครั้งนี้อย่างไม่ได้รวมถึงบัญชีการเงินและงบดุลของภาครัฐบาล) โดยใช้หลักบัญชีคู่ แสดงด้านรับ (Resources) ด้านจ่าย (Uses) และรายการสมดุล (Balancing item) โดยครอบคลุมธุรกรรมหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจของหน่วยงานของรัฐทุกประเภททั้งที่เป็นส่วนราชการและมีใช้ส่วนราชการ ในแต่ละรอบบัญชี (ในที่นี้เป็นรอบปีปฏิทิน) ซึ่งในที่นี้หมายถึง การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย กองทุน เงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจไม่แสวงกำไร แผนงานประกันสังคม เป็นต้น โดยใช้ข้อมูลจากรายรับ-รายจ่ายของรัฐบาล จากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) และการรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีการบันทึกมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจกรรมใด ๆ ในระบบบัญชีประชาชาติ มูลค่าที่เกิดขึ้นแต่ละรายการจะต้องถูกบันทึกลงทั้งในภาคเศรษฐกิจที่เป็นผู้รับ และภาคที่เป็นผู้จ่าย สิ่งที่จะต้องทราบในการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีรัฐบาล มีดังนี้

(1) งบรายได้ รายจ่าย และการลงทุนของการบริหารราชการส่วนกลาง ในแต่ละรอบบัญชีปฏิทิน ซึ่งในที่นี้หมายถึง ส่วนราชการที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวง ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล หน่วยงานอิสระของรัฐ

(2) งบรายได้ รายจ่าย และการลงทุนของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในแต่ละรอบบัญชีปฏิทิน ซึ่งในที่นี้หมายถึง กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

(3) งบรายได้ รายจ่าย และการลงทุนของหน่วยงานเงินนอกงบประมาณ ในแต่ละรอบบัญชีปฏิทิน ซึ่งในที่นี้หมายถึง กองทุน เงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจที่ไม่แสวงกำไร หน่วยงานเงินนอกงบประมาณอื่น ๆ เช่น เงินและทรัพย์สินช่วยราชการ หน่วยบัญชีข้าว เงินปันผลที่รัฐบาลได้รับ ส่วนที่เป็นเงินนอกงบประมาณ เป็นต้น

(4) ความหมายของรายการในระบบบัญชีประชาชาติ ที่จะจำแนกรายละเอียด รายได้ รายจ่าย และการลงทุน ของการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานเงินนอกงบประมาณ

เมื่อจำแนกรายการต่าง ๆ ในงบรายได้ รายจ่าย และการลงทุน เพื่อบันทึกในรายการของระบบบัญชีประชาชาติภาครัฐบาลตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 แล้วรายการเหล่านั้นจะปรากฏอยู่ในบัญชีภาคธุรกิจมิใช่การเงิน (Non-Financial Corporation : NF) บัญชีภาคธุรกิจการเงิน (Financial Corporation : F) บัญชีภาครัฐบาล บัญชีภาคครัวเรือน (Households : HH) บัญชีภาคไม่แสวงกำไรที่ให้บริการแก่ครัวเรือน (Non-Profit Institutions Serving Households : NPISHs) บัญชีภาคต่างประเทศ และไปเป็นส่วนหนึ่งของการผลิต รายการมูลค่าเพิ่มของการผลิต ในบัญชีการผลิต

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษา

4.1 บัญชีภาครัฐบาล : รูปแบบการนำเสนอในปัจจุบัน

รูปแบบการนำเสนอธุรกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาลมีหลายลักษณะ ซึ่งแต่ละรูปแบบเมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้ว จะมีข้อดีและข้อจำกัดในการนำมาใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน ในปัจจุบันรูปแบบที่มีการใช้กันทั่วไปที่สำคัญ ๆ ได้แก่ รายได้รายจ่ายของรัฐบาลตามที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล หรือรายได้รายจ่ายที่ปรากฏใน National Government Finance ของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือข้อมูลสถิติการคลังตามระบบ GFS (Government Finance Statistics : GFS) ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และตาราง General Government ในบัญชีประชาชาติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น อย่างไรก็ตามสาระสำคัญจะคล้ายคลึงกัน คือเป็นการนำเสนอสถานะรายได้ รายจ่าย และดุลรายได้ รายจ่าย หรือดุลการคลังของรัฐบาล

4.2 การบันทึกบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยสำนักบัญชีประชาชาติ ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงระบบบัญชีประชาชาติของประเทศไทยเข้าสู่ระบบมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ที่องค์การระหว่างประเทศ (World Bank, United Nations, Organization for Economic Co-operation and Development, International Monetary Fund และ Commission of the European Communities) ได้ร่วมกันพัฒนาและให้ทุกประเทศใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันในโครงการดังกล่าวได้เริ่มจัดทำบัญชีนำร่องรายภาค โดยเริ่มจากภาครัฐบาล

ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาและพัฒนาบัญชีภาครัฐบาลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สำนักบัญชีประชาชาติ โดยส่วนรัฐบาลได้ประมวผล การจำแนกหมวดหมู่การดำเนินของรัฐบาลตามคู่มือการจัดทำบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ทำการศึกษา และจัดทำบัญชีภาครัฐบาล ตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 (System of National Accounts 2008 : 2008 SNA) เพื่อจะได้นำผลการดำเนินงานของรัฐบาลเสนอไว้ในบัญชีภาครัฐบาลตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

โดยรูปแบบการนำเสนอของบัญชีประชาชาติตามระบบมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 จะแสดงบัญชีในลักษณะบัญชีคู่โดยเรียงลำดับบัญชี (Sequence of Accounts) เริ่มจากบัญชีการผลิตกระทบยอดต่อเนื่องไปจนถึงบัญชีสมดุล และแสดงความสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างภาคเศรษฐกิจทั้ง 5 ตามรูปแบบตารางสรุปโครงสร้างผังระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008

การศึกษาในครั้งนี้ยังไม่สามารถนำเสนอข้อมูลการลงบัญชีตามระบบใหม่ได้ครบทุกบัญชี เนื่องจากข้อมูลอีกหลายส่วนอยู่ระหว่างดำเนินการ จึงขอแนะนำเฉพาะบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินของรัฐบาลเท่านั้น โดยจำแนกการดำเนินงานของรัฐบาลไว้ใน 8 บัญชี ดังนี้ บัญชีการผลิต (Production account) บัญชีแหล่งที่มา

ของรายได้ (Generation of income account) บัญชีการกระจายรายได้ปฐมภูมิ (Allocation of primary income accounts) บัญชีการกระจายรายได้ทุติยภูมิ (Secondary distribution of income account) บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account) บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจับจ่ายใช้สอย (Use of disposable income account) บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจับจ่ายใช้สอยที่ปรับด้วยมูลค่าการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว (Use of adjusted disposable income account) และบัญชีทุน (Capital account) โดยแต่ละบัญชีได้แสดงการจำแนกรายการและการเชื่อมโยงได้ครบถ้วนตามลักษณะธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาล

4.2.1 **บัญชีการผลิต (Production account** (ตารางที่ 1) จะเห็นว่า ผลผลิต (Output) ของภาครัฐบาลมีมูลค่า 1,539.2 พันล้านบาท ในปี 2553 โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 2,036.9 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของภาครัฐบาลเมื่อพิจารณาในเชิงเศรษฐกิจจะมีลักษณะแตกต่างจากภาคธุรกิจทั่วไป เนื่องจากเป็นภาคที่ดำเนินงานหรือให้บริการต่อประชาชนโดยรวมซึ่งไม่คิดค่าตอบแทน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ดังนั้นผลผลิตของภาครัฐบาลส่วนใหญ่จึงเป็นผลผลิตที่มีใช้ระบบตลาด หรือเป็นการผลิตที่ให้กับประชาชนโดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือตามระบบบัญชีประชาชาติ เรียกว่า Non - market output จากบัญชีการผลิตของภาครัฐบาลดังกล่าว จะเห็นว่า ผลผลิตที่มีใช้ระบบตลาด หรือ Non - market output มีสัดส่วนถึงร้อยละ 97.7 ในปี 2557 ในขณะที่ผลผลิตที่เป็นระบบตลาด หรือ Market output คือรายได้จากการขายสินค้าและบริการที่ให้กับครัวเรือนและธุรกิจ มีสัดส่วนร้อยละ 2.3 ในปี 2557 หรือกล่าวได้ว่า การผลิตของภาครัฐบาลส่วนใหญ่เป็นการให้บริการประชาชนโดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกัน การผลิตของภาครัฐบาลก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจเช่นเดียวกับภาคธุรกิจอื่น เพียงแต่ไม่มีผลกำไรเป็นองค์ประกอบของมูลค่าเพิ่ม ซึ่งแตกต่างจากภาคธุรกิจที่มีกำไรเป็นองค์ประกอบหลักของมูลค่าเพิ่ม โดยในปี 2557 มูลค่าเพิ่มของภาครัฐบาลจากผลการจัดทำบัญชีรัฐบาลมีมูลค่า 1,447.7 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ GDP ณ ราคาประจำปีที่มีมูลค่า 13,132.2 พันล้านบาท

4.2.2 **บัญชีแหล่งที่มาของรายได้ (Generation of income account) จะแสดงถึงการใช้ไปของมูลค่าเพิ่ม** ซึ่งเป็นบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงค่าจ้างค่าตอบแทนและสวัสดิการที่รัฐบาลจ่ายให้กับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ในปี 2553 มีมูลค่า 920.3 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 1,198.3 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 6.8 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 อย่างไรก็ตาม ค่าจ้างค่าตอบแทนแรงงานของภาครัฐบาลเมื่อพิจารณาในเชิงเศรษฐกิจจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือเงินเดือนและค่าจ้าง (Wages and salaries) มีสัดส่วนถึงร้อยละ 78.5 ในปี 2557 ในขณะที่เงินสมทบกองทุนเกี่ยวกับประกันสังคมที่จ่ายโดยนายจ้าง (Employers' social contributions) มีสัดส่วนร้อยละ 21.5 ในปี 2557 โดยในปี 2557 ค่าจ้างค่าตอบแทนและสวัสดิการที่รัฐบาลจ่ายให้กับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว มีมูลค่า 1,198.3 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือ GDP ณ ราคาประจำปีที่มีมูลค่า 13,132.2 พันล้านบาท สำหรับกำไรส่วนเกินของผู้ประกอบการสุทธิ และถ้าผู้ประกอบการ ดำเนินธุรกิจด้วยตัวเอง จะต้องประเมินค่าแรงไว้ด้วย ซึ่งเรียกว่า Mix of income แต่ในกรณีของ

ภาคีรัฐบาล Operating surplus, net ต้องมีค่าเท่ากับ 0 เนื่องจากรัฐบาลผลิตสินค้าและบริการ แล้วขายในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนหรือเท่ากับต้นทุน

4.2.3 **บัญชีการกระจายรายได้ปฐมภูมิ (Allocation of primary income accounts)** เป็นบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงการจัดสรรรายได้ ให้แก่ผู้มีส่วนร่วมในการผลิต ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล และค่าเช่าที่ดิน นอกจากนี้ยังแสดงถึงรายได้ที่รัฐบาลเป็นผู้รับเพียงสถาบันเดียว คือ ภาษีอากรต่าง ๆ และรายจ่ายเงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้แก่ธุรกิจการผลิตในสถาบันอื่นด้วย ส่วนที่เหลือจากการจัดสรร คือ กำไร ซึ่งเป็นรายการสมดุลในบัญชีนี้

ด้านรายรับ (Resources) จะแสดงถึงที่มาของรายได้ เช่น รายได้จากการจัดเก็บภาษีซึ่งก็คือ ภาษีการผลิตและการนำเข้า (Taxes on production and imports) ภาษีที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าของผู้ประกอบการ เมื่อมีการผลิต ส่งขายหรือจำหน่ายจ่ายโอนจากผู้ประกอบการไปยังผู้บริโภค รวมถึงภาษีอากรเกี่ยวกับการนำเข้า ในปี 2553 มีมูลค่า 1,181.4 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 1,443.9 พันล้านบาท ในปี 2556 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.0 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2556 ในขณะที่ปี 2557 นั้นการจัดเก็บภาษีการผลิตและการนำเข้า ซึ่งเป็นรายได้หลัก มีมูลค่า 1,395.8 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ชะลอตัวร้อยละ 4.2 เนื่องจากการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลมีมูลค่าลดลงจากปีก่อน และภาษีสำคัญๆ ที่ลดลง ได้แก่ ภาษีรถยนต์ ภาษีสรรพสามิตจากการนำเข้าแอสมปียาสูบ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมรายได้จากโรงงานยาสูบ ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เป็นต้น ซึ่งภาษีการผลิตและการนำเข้าประกอบด้วย 2 รายการ คือ (1) ภาษีผลิตภัณฑ์ (Taxes on products) ภาษีที่เก็บต่อหน่วยสินค้าและบริการ ที่ผลิตหรือขายหรือนำเข้าให้เข้า การโอน การส่งสินค้าหรือบริการ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และภาษีนำเข้าและส่งออก เป็นต้น และ (2) ภาษีการผลิตอื่น ๆ (Other taxes on production) ภาษีอื่น ๆ ในกระบวนการผลิต เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต อากรแสตมป์ เป็นต้น

ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็ให้เงินอุดหนุน (Subsidies) กับผู้ผลิตเช่นกันในปี 2553 มีมูลค่า 69.9 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 119.3 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 17.2 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 ยกเว้นปี 2555 ซึ่งมีมูลค่าลดลงร้อยละ 10.3 เป็นผลมาจากการลดลงของเงินอุดหนุนผู้ผลิตและผู้ค้าน้ำมันลดลง เงินอุดหนุนประกอบด้วย 2 รายการ คือ (1) เงินอุดหนุนสินค้า (Subsidies on products) คือเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจ่ายเพื่อตรึงหรือพยุงราคาสินค้าหรือบริการ เพื่อไม่ให้ราคาสินค้าหรือบริการนั้น ๆ มีราคาที่สูงเกินไป เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน และทำให้ประชาชนได้ซื้อสินค้าในราคาที่ถูกลงหรือต่ำกว่าราคาตลาด (2) เงินอุดหนุนอื่น ๆ เกี่ยวกับการผลิต (Other subsidies on production) ผลิต คือเงินที่รัฐบาลจ่ายชดเชยให้กับหน่วยบริการเพื่อพยุงกิจการหรือบรรเทาผลขาดทุนของธุรกิจ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในราคาที่ต่ำกว่าทุน ซึ่งเป็นการช่วยเหลือประชาชนทางอ้อมเพราะประชาชนสามารถใช้บริการได้ในราคาที่ต่ำกว่าราคาที่แท้จริง เช่น เงินอุดหนุนการศึกษาเอกชน เป็นต้น

ซึ่งนอกจากนั้นแล้วรัฐบาลก็มีรายได้จากทรัพย์สิน (Property income) ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าเช่า รายได้จากการลงทุน เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 133.7 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 211.1 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 12.2 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 4

รายการ คือ (1) Interest ดอกเบี้ย รับ (Interest) เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน ดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ เป็นต้น ซึ่งรายการนี้ได้รวม FISIM ด้านรายรับไว้ด้วย (2) เงินปันผลรับ (Dividends) เช่น เงินปันผลจากบริษัทรัฐบาลถือหุ้นอยู่ รายได้นำส่งรัฐจากรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น (3) Investment income payable on pension entitlements รายได้จากการลงทุนในเงินบำเหน็จบำนาญตามสิทธิ (Investment income payable on pension entitlements) คือ เงินผลประโยชน์ที่กองทุนแผนงานประกันสังคมหรือครัวเรือนได้รับระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีจากการลงทุนของเงินบำเหน็จบำนาญตามสิทธิ (4) ค่าเช่ารับ (Rent) คือ รายได้ที่เกิดจากการให้เช่าที่ดินหรือทรัพย์สินตามธรรมชาติใต้ดิน เช่น เงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษที่เก็บจากผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมที่มีกำไรจากการประกอบกิจการปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ด้านรายจ่าย (Uses) จะแสดงถึงรายจ่ายจากทรัพย์สิน (Property income) คือรายจ่ายที่เกิดจากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าเช่าที่ดิน รายได้จากการลงทุน เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 149.1 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 192.5 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 6.7 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 3 รายการ คือ (1) ดอกเบี้ยจ่าย (Interest) เช่น ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ ดอกเบี้ยจ่ายพันธบัตร ดอกเบี้ยจ่ายตัวเงินคงคลัง เป็นต้น ซึ่งรายการนี้ได้รวม FISIM ด้านรายจ่ายไว้ด้วย (2) รายได้จากการลงทุนในเงินบำเหน็จบำนาญตามสิทธิ (Investment income payable on pension entitlements) คือ เงินผลประโยชน์ที่กองทุนแผนงานประกันสังคมจ่ายให้ครัวเรือนระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี จากการลงทุนของเงินบำเหน็จบำนาญตามสิทธิ (3) ค่าเช่าจ่าย (Rent) คือ รายจ่ายที่เกิดจากการเช่าที่ดิน หรือทรัพย์สินตามธรรมชาติใต้ดิน

การผลการจัดทำในบัญชีนี้จะเห็นได้ว่า รายรับภาครัฐบาลจะมาจากจากการจัดเก็บภาษีเป็นหลัก โดยในปี 2557 กำไรเบื้องต้น/รายรับเบื้องต้น (Balance of primary income, gross) ของภาครัฐบาลจากผลการจัดทำบัญชีรัฐบาลมีมูลค่า 1,544.5 พันล้านบาท มีมูลค่าลดลงร้อยละ 3.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ชะลอตัวร้อยละ 6.0 ซึ่งเป็นผลมาจากรัฐบาลจัดเก็บภาษีได้ลดลง

4.2.4 บัญชีการกระจายรายได้ทุติยภูมิ (Secondary distribution of income account) เป็นบัญชีที่แสดงถึง การได้มาของรายได้ทั้งหมด ทั้งที่เกิดจากกระบวนการผลิต และการโอน ซึ่งแสดงทั้งรับและจ่ายระหว่างหน่วยเศรษฐกิจภายในประเทศด้วยกัน และกับต่างประเทศ เช่นระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลเอง ระหว่างรัฐบาลกับครัวเรือน ระหว่างธุรกิจต่างประเทศ นอกจากนี้ยังแสดงรายการ เงินสมทบกองทุนเกี่ยวกับการประกันสังคม และผลประโยชน์ที่กองทุนจ่ายให้แก่ผู้ประกันตนด้วย ยอดสมดุลของบัญชีนี้ แสดงให้เห็นถึงรายได้ที่สามารถพึงจับจ่ายใช้สอยได้ (disposable income) โดยมีส่วนประกอบ ดังนี้

ด้านรายรับ (Resources) จะแสดงถึงที่มาของรายได้ที่เกิดจากกระบวนการผลิต ซึ่งก็คือ ภาษีรายได้ การถือครองทรัพย์สินและอื่น ๆ (Current taxes on income, wealth, etc.) ประกอบด้วยภาษีรายได้ของครัวเรือนหรือกำไรของธุรกิจ และภาษีเกี่ยวกับความมั่งคั่งหรือการถือครองทรัพย์สิน เช่น ภาษีเงินเดือน ภาษีที่ดิน อาคารหรือโครงสร้างอื่น ๆ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจและอาชีพเฉพาะ เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 727.7 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 988.9 พันล้านบาท ในปี 2556 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 11.0 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2556 ในขณะที่ปี 2557 นั้นการจัดเก็บ มีมูลค่า 915.6 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.4 เมื่อ

เทียบกับปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 6.9 เนื่องจากภาษีฐานรายได้หดตัวจากการปรับลดอัตราภาษีและภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รายการภาษีที่ปรับตัวลดลงที่สำคัญ ๆ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น ประกอบด้วย 2 รายการ (1) ภาษีรายได้ (Taxes on income) คือ ภาษีที่จ่ายจากรายได้กำไร และส่วนเกินทุน (capital gains) ทั้งของครัวเรือน สถาบันไม่แสวงหากำไร และบริษัท รวมทั้งภาษีจ่ายจากสลากหรือการพนัน หรือภาษีที่รัฐบาลบังคับเก็บจากรายได้ของประชาชนและธุรกิจ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม และภาษีที่เก็บจากผู้ได้รับรางวัลจากลอตเตอรี่ (2) ภาษีรายได้อื่น ๆ (Other current taxes) คือ ภาษีที่จ่ายเป็นครั้งคราว (โดยปกติปีละครั้ง) จากทรัพย์สินหรือความมั่งคั่งสุทธิ เช่น ภาษีทรัพย์สิน และภาษีมรดก เป็นต้น ตลอดจนภาษีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในต่างประเทศ ได้แก่ ภาษีเดินทาง ค่าธรรมเนียมสนามบิน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังแสดงรายการ เงินสมทบกองทุนเกี่ยวกับการประกันสังคม (Social contributions) คือ ประกอบด้วยเงินสมทบที่นายจ้างจ่ายในนามของลูกจ้าง ถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงาน และผู้ประกันตนจ่ายสมทบเข้ากองทุนที่เกี่ยวกับการประกันสังคม⁴ เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 317.5 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 424.3 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.6 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 4 รายการ (1) เงินสมทบประกันสังคมจากนายจ้าง (Employers' actual social contributions) เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุนในนามของลูกจ้าง ที่อยู่ในแผนงานประกันสังคม ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงาน (2) เงินสมทบประกันสังคมจากสวัสดิการอื่นของนายจ้าง (Employers' imputed social contributions) เงินที่ประเมินขึ้นจากการที่นายจ้างจ่ายเพื่อสวัสดิการทางสังคมให้แก่ลูกจ้าง อดีตลูกจ้าง และผู้อยู่ในอุปการะ ในกรณีที่มิได้ตั้งกองทุนไว้โดยเฉพาะ ซึ่งนายจ้างได้จ่ายให้แก่ลูกจ้างโดยมิได้มีการจัดตั้งเป็นกองทุนไว้ก่อน (3) เงินสมทบประกันสังคมจากครัวเรือน (Households actual social contributions) เงินสมทบที่ลูกจ้างหรือครัวเรือนจ่ายสมทบเข้ากองทุนที่อยู่ในแผนงานประกันสังคม เพื่อผลประโยชน์ของครัวเรือนเอง (4) เงินสมทบประกันสังคมเพิ่มจากรายได้การลงทุนของครัวเรือน (Households social contributions supplements) เงินผลประโยชน์ที่ครัวเรือนได้รับระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีจากการลงทุนในแผนงานประกันสังคม

รวมทั้งเงินโอนรับทั่วไปอื่น ๆ (Other current transfers) จากการโอนต่าง ๆ ระหว่างหน่วยเศรษฐกิจภายในประเทศด้วยกัน และกับต่างประเทศ เช่นระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลเอง ระหว่างรัฐบาลกับครัวเรือน ระหว่างธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 624.3 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 582.2 พันล้านบาท ในปี 2557 ซึ่งรายการนี้มีความผันผวนค่อนข้างมากมีมูลค่าขึ้น ๆ ลง ๆ เปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ปี ในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 4 รายการ (1) ค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัย (Non-life insurance claims) เป็นเงินผลประโยชน์ที่ผู้ทำประกันภัยเรียกร้องจากบริษัทประกันจากการทำประกันภัยต่าง ๆ ไม่รวมการประกันชีวิต (2) เงินโอนระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล (Current transfers

⁴ กองทุนเกี่ยวกับการประกันสังคมที่รัฐบาลดูแลอยู่มี 6 กองทุน ได้แก่ (1) กองทุนเงินทดแทน (2) กองทุนประกันสังคม (3) กองทุนสงเคราะห์ (เดิมชื่อ กองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน) (4) กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (5) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (6) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร ส่วนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ไม่ได้อยู่ในความดูแลของรัฐบาล เนื่องจากมีการตั้งเป็นกองทุน เป็นนิติบุคคล บริหารเงินกองทุนโดยกรรมการที่เลือกจากข้าราชการที่เป็นสมาชิก และจัดการโดยพนักงานของกองทุนเอง จึงถือว่ากองทุนนี้อยู่ในสถาบันการเงินเอกชน

within general government) การโอนระหว่างหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานราชการส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น รวมถึงการโอนระหว่างระดับต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐบาล (3) เงินโอนระหว่างประเทศ (Current international cooperation) เงินโอนที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย การโอนเป็นเงินสดหรือสิ่งของระหว่างรัฐบาลของแต่ละประเทศหรือระหว่างรัฐบาลกับองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงความช่วยเหลือฉุกเฉินภัยพิบัติทางธรรมชาติ การโอนในรูปแบบสิ่งของ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น เงินโอนครอบคลุมเงินเดือนของพนักงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือทำงานอยู่ในประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือด้วย (4) เงินโอนอื่น (Miscellaneous current transfers) ประกอบด้วย เงินโอนระหว่างครัวเรือนทั้งที่เป็นเงินสดและสิ่งของ ค่าธรรมเนียมหรือค่าสมัครสมาชิก การบริจาค ค่าปรับ เงินชดเชยการบาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งเงินรางวัลสลากและการพนัน

ด้านรายจ่าย (Uses) จะแสดงถึงการจ่ายเงินทดแทนให้กับผู้ประกันตนในแผนงานประกันสังคม ซึ่งก็คือ เงินผลประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้สิ่งของหรือบริการ (Social benefits other than social transfers in kind) เงินผลประโยชน์ทางสังคมทั้งหมดในรูปเงินสด ทั้งการประกันสังคมและสิทธิประโยชน์ช่วยเหลือทางสังคม จัดทำโดยหน่วยงานราชการรวมทั้งกองทุนประกันสังคม และ NPISHs ในปี 2553 มีมูลค่า 292.9 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 343.1 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ต่อปี ในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 3 รายการ คือ (1) เงินผลประโยชน์การประกันสังคมในรูปของเงินสด (Social security benefits in cash) เงินผลประโยชน์จากประกันสังคมที่จ่ายเป็นเงินสดให้กับผู้ประกันตน/ครัวเรือนโดยแผนงานประกันสังคม โดยใช้รูปแบบของสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยทุพพลภาพและค่าคลอดบุตร สิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน เพื่อการเกษียณอายุ และเงินบำนาญที่รอดชีวิต ผลประโยชน์ที่เสียชีวิต เงินหรือผลประโยชน์อื่น ๆ (2) ผลประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมอื่น ๆ (Other social insurance benefits) เงินที่ประเมินขึ้นจากการที่นายจ้างจ่ายเงินเพื่อการสวัสดิการทางสังคมให้ลูกจ้าง อดีตลูกจ้าง และผู้อยู่ในอุปการะ ในกรณีที่มิได้ตั้งกองทุนไว้โดยเฉพาะ (3) ผลประโยชน์ความช่วยเหลือสังคมในรูปของเงินสด (Social assistance benefits in cash) ผลประโยชน์เพื่อสวัสดิการสังคมที่จ่ายเป็นเงินสดให้แก่ภาคครัวเรือน โดยรัฐบาลหรือสถาบันไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน เป็นการให้เปล่าโดยผู้รับไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเช่น เงินสมทบรัฐบาล (กรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ) เบี้ยยังชีพคนชรา เบี้ยยังชีพคนพิการ เงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ เป็นต้น

รวมถึงการโอนจ่ายอื่น ๆ ได้แก่ เงินโอนระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล เงินโอนระหว่างประเทศ เงินโอนระหว่างครัวเรือน เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 624.3 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 582.2 พันล้านบาท ในปี 2557 ซึ่งรายการนี้มีความผันผวนค่อนข้างมากมีมูลค่าขึ้น ๆ ลง ๆ เปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ปี ในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 4 รายการ (1) การจ่ายเบี้ยประกันสุทธิ (Net non-life insurance premiums) จากการประกันภัยต่าง ๆ ที่มีไม่ประกันชีวิต (2) เงินโอนระหว่างหน่วยงานของรัฐบาล (Current transfers within general government) การโอนระหว่างหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานราชการส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น รวมถึงการโอนระหว่างระดับต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐบาล (3) เงินโอนระหว่างประเทศ (Current international cooperation) เงินโอนที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย การโอนเป็นเงินสดหรือสิ่งของระหว่างรัฐบาลของแต่ละประเทศหรือระหว่างรัฐบาลกับองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงความช่วยเหลือ

ถูกเงินภัยพิบัติทางธรรมชาติ การโอนในรูปแบบสิ่งของ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น เงินโอนครอบคลุมเงินเดือนของพนักงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือทำงานอยู่ในประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือด้วย (4) เงินโอนจ่ายอื่น (Miscellaneous current transfers) ประกอบด้วย เงินโอนระหว่างครัวเรือนทั้งที่เป็นเงินสดและสิ่งของ ค่าธรรมเนียมหรือค่าสมัครสมาชิก การบริจาค ค่าปรับ เงินชดเชยการบาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งเงินรางวัลสลากและการพนัน

รายได้ที่สามารถพึงจับจ่ายใช้สอยได้ (Disposable income, gross) ซึ่งเป็นรายการสมดุลระหว่างรายรับและรายจ่ายของบัญชีนี้ โดยในปี 2557 รายได้ที่สามารถพึงจับจ่ายใช้สอยได้ของภาครัฐบาลมีมูลค่า 2,464.6 พันล้านบาท มีมูลค่าลดลงร้อยละ 3.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ชะลอตัวร้อยละ 5.3 ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลลดลง

4.2.5 บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account)
เป็นบัญชีที่แสดงมูลค่าสินค้าและบริการเพื่อสวัสดิการสังคม ที่รัฐบาล จัดหาให้แก่ประชาชนหรือภาคครัวเรือนโดยไม่คิดมูลค่า เช่น การให้บริการทางการแพทย์ การศึกษา หรือการแจกอาหาร และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น แสดงถึงการจ่ายผลประโยชน์เพื่อสวัสดิการสังคมแก่ประชาชนในรูปของการโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงิน (Social transfers in kind) ผลประโยชน์หรือสวัสดิการที่รัฐจัดหาให้ครัวเรือนในรูปของสินค้าและบริการ เช่น บริการการศึกษา บริการสาธารณสุข และเครื่องอุปโภคบริโภคอื่น ๆ เป็นต้น ในปี 2553 มีมูลค่า 820.3 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 1,097.9 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.6 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 ประกอบด้วย 2 รายการ (1) การโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงิน สำหรับสินค้าและบริการที่มีในระบบตลาด (Social transfers in kind - non-market production) คือรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลเพื่อจัดหาสินค้าและบริการให้แก่ครัวเรือนโดยตรงแต่ละบุคคลแบบให้ฟรีหรือขายในราคาที่ไม่มียกสำคัญทางเศรษฐศาสตร์ เช่น บริการสาธารณสุข บริการศึกษา อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องอุปโภคอื่น ๆ ทั้งในภาวะปกติและภาวะพิบัติภัย เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น (2) การโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาด (Social transfers in kind – purchased market production) ผลประโยชน์จากสวัสดิการสังคมที่ผู้ประกันตน/ครัวเรือน ได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ (รวมถึงกองทุนประกันสังคม) และ NPISHs แบบให้เปล่าในรูปของสิ่งของและบริการ เช่น ผลประโยชน์ของสวัสดิการสังคมที่ผู้ประกันตน/ครัวเรือน ได้รับในรูปของสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล อุปกรณ์ทางการแพทย์และสินค้าที่คล้ายกันหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้การดูแลสุขภาพ รวมทั้งการโอนผลประโยชน์ความช่วยเหลือทางสวัสดิการสังคมให้กับครัวเรือนในรูปของสินค้าและบริการโดยหน่วยงานของรัฐหรือ NPISHs ที่ไม่ได้อยู่ในแผนงานประกันสังคม เช่น โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการศึกษาฟรี 15 ปี ค่าบริการทางการแพทย์จากโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค) เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุด้านที่อยู่อาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่ม เงินช่วยเหลือตามมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน เงินอุดหนุนอาหารเสริมและนมโรงเรียน เป็นต้น

รายได้พึงจับจ่ายใช้สอยได้เบื้องต้น (Adjusted disposable income, gross) หมายถึง รายได้ที่สามารถพึงจับจ่ายใช้สอยได้เบื้องต้น ที่ได้หักมูลค่าในการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว ซึ่งเป็นรายการสมดุลระหว่างรายรับ

และรายจ่ายของบัญชีนี้ โดยในปี 2557 รายได้พึงจ่ายใช้สอยได้เบื้องต้นของภาครัฐบาลมีมูลค่า 1,366.7 พันล้านบาท มีมูลค่าลดลงร้อยละ 10.4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ชะลอตัวร้อยละ 5.5 ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลลดลง ในขณะที่รายจ่ายด้านผลประโยชน์หรือสวัสดิการที่รัฐจัดหาให้ครัวเรือนในรูปของสินค้าและบริการมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

4.2.6 บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอย (Use of disposable income account)
แสดงให้เห็นถึงรายได้และการใช้จ่ายทั้งหมดซึ่งก็คือรายจ่ายเพื่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (Final consumption expenditure) ในปี 2553 มีมูลค่า 1,711.9 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 2,235.4 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 6.9 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 สามารถจำแนกได้เป็นการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคสำหรับปัจเจกบุคคล (Individual consumption expenditure) และการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคส่วนรวม (Collective consumption expenditure) เพื่อแสดงการดำเนินงานของรัฐบาลที่มีผลต่อทั้งปัจเจกบุคคลโดยตรง เช่น บริการการศึกษาและบริการสาธารณสุข และผลต่อประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งก็คือการบริหารราชการโดยทั่วไปรวมถึงการป้องกันประเทศ (ตารางที่ 6) เป็นที่น่าสังเกตว่า สัดส่วนการอุปโภคสำหรับปัจเจกบุคคลต่อการอุปโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 47.9 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 49.1 ในปี 2557 หรืออาจกล่าวได้ว่า การดำเนินงานของรัฐบาลเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของปัจเจกชนมีมูลค่าเกือบครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการอุปโภคทั้งหมดของรัฐบาล โดยการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคสำหรับปัจเจกบุคคล ยังแสดงถึงสวัสดิการอีกรูปแบบหนึ่งที่ประชาชนได้รับ เนื่องจากในที่สุด รายจ่ายส่วนนี้จะถูกนำไปรวมกับการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชน เพื่อแสดงถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในการอุปโภคบริโภค ซึ่งจะประกอบด้วยสองส่วนคือ ส่วนที่ประชาชนใช้จ่ายเอง (Household consumption expenditure) และส่วนที่ได้รับจากรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน

เมื่อหักด้วย การเปลี่ยนแปลงในสิทธิบำนาญบำนาญ (Adjustment for the change in pension entitlements) คือรายการหนี้สินที่รัฐบาลมีต่อสมาชิกของกองทุนในระบบประกันสังคม จากแผนงานประกันสังคมที่เกี่ยวกับบำนาญบำนาญ (ซึ่งการบันทึกธุรกรรมในบัญชีสถาบันรัฐบาลถือเป็นหนี้สินของรัฐบาล และการบันทึกธุรกรรมในบัญชีสถาบันครัวเรือน (Households : HH) จะบันทึกบัญชีด้านทรัพย์สิน (assets) ในรายการเดียวกัน ซึ่งรายการนี้สามารถบ่งบอกได้ว่า กองทุนประกันสังคมมีภาระทางการเงินที่มีต่อผู้ประกันตนในอนาคตต่อไปอย่างไร และจะต้องมีการตั้งสำรองเงินไว้จ่ายในอนาคตเท่าไร แต่ถ้ามองในมุมของผู้ประกันตน รายการนี้ก็จะแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงทางสังคม เพราะเงินจำนวนนี้คือเงินออมของครัวเรือน) ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายคือ เงินออม (Saving) ของรัฐบาล ซึ่งจะนำไปใช้ในการลงทุนต่อไป ตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2556 การออมสุทธิของภาครัฐบาลมีค่าเป็นบวก ขณะที่ปี 2557 การออมสุทธิมีค่าเป็นลบ 149.0 พันล้านบาท แสดงถึงรายรับของรัฐบาลไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย โดยในปี 2557 รัฐบาลมีรายรับลดลง เนื่องมาจากรายได้จากการจัดเก็บภาษีซึ่งเป็นรายได้หลักลดลงร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับปี 2556 (ตารางที่ 3 รายการ Taxes on production and imports และตารางที่ 4 รายการ Current taxes on income, wealth, etc.) ขณะที่รายจ่ายเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อาทิ การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค ดอกเบี้ยจ่าย เงินอุดหนุน และเงินผลประโยชน์สวัสดิการอื่น ๆ เป็นต้น

4.2.7 บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอยที่ปรับด้วยมูลค่าการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว (Use of adjusted disposable income account) แสดงให้เห็นถึงรายได้และการอุปโภคที่แท้จริง (Actual final consumption) หรือเป็นรายได้สุทธิที่รัฐบาลสามารถนำมาใช้จ่ายได้เพื่อการอุปโภคของรัฐบาลได้ โดยไม่มีภาระที่จะต้องใช้จ่ายเพื่อครัวเรือนหรือสถาบันอื่น ในปี 2553 มีมูลค่า 891.7 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 1,137.5 พันล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.9 ต่อปีในช่วงปี 2553 – 2557 มูลค่าสินค้าและบริการซึ่งรัฐบาลบริโภคจริง ในกรณีรัฐบาล Actual final consumption จะน้อยกว่า Final consumption เนื่องจากรัฐบาลจ่ายเงินเพื่อจัดหาสินค้าและบริการให้แก่ภาคครัวเรือน ในทางกลับกันภาคครัวเรือนเป็นผู้บริโภคที่แท้จริง ก็จะมี Actual final consumption มากกว่า Final consumption

ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายก็คือเงินออม (Saving) ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับเงินออมในบัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอย (Use of disposable income account)

4.2.8 บัญชีส่วนของการลงทุน (Capital account) เป็นบัญชีที่แสดงมูลค่าการสะสมทุนถาวรเพื่อใช้ในการผลิตทั้งที่ได้มาจากการซื้อ การรับบริจาคและความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในขณะเดียวกันรัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือด้านการลงทุนแก่ต่างประเทศด้วยเช่นกัน ดังนั้นบัญชีนี้จะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของความมั่งคั่ง (net worth) เนื่องจากการออม และการโอนทุน (capital transfer) จะเห็นว่า รายการสมดุล (balancing item) คือ Net lending/borrowing มีค่าเป็นลบตลอดอนุกรมปี 2553 - 2557 แสดงให้เห็นถึงความต้องการกู้ยืมของภาครัฐบาล (Government sector borrowing requirement) เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานให้บริการสาธารณะ ตลอดจนการดำเนินนโยบายสาธารณะเพื่อการพัฒนาประเทศและอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่หลักของรัฐบาล ซึ่งถ้าสามารถพัฒนาต่อไปได้ครบทุกภาคเศรษฐกิจ จะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าภาคเศรษฐกิจใดเป็นผู้ให้กู้หรือผู้กู้

4.3 ภาพรวมรายได้-รายจ่ายรัฐบาล : วิเคราะห์จากบัญชีภาครัฐบาล

ผลจากการจัดทำบัญชีภาครัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ดังกล่าวข้างต้น แสดงการเชื่อมโยงของธุรกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาลผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ อาทิ การแสดงผลผลิตและมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิตของภาครัฐบาล ผ่านทางบัญชีการผลิต แสดงให้เห็นรายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาลในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการออมของภาครัฐบาล ผ่านบัญชีรายได้และการใช้จ่าย ซึ่งจะประกอบด้วยรายการที่สำคัญมากมายซึ่งได้มีการจำแนกและบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนบัญชีทุนที่แสดงถึงการลงทุนในทรัพย์สินถาวรและทรัพย์สินอื่น ๆ ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ และสุดท้ายคืองบดุลภาครัฐบาล ซึ่งจะแสดงให้เห็นความมั่งคั่งของภาครัฐบาล

การจัดทำบัญชีรัฐบาลตามระบบบัญชีประชาชาติมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 นั้นแสดงให้เห็นถึงการใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมที่รัฐบาลจัดสรรให้กับประชาชนได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยได้แสดงไว้ในบัญชีบัญชีการกระจายรายได้ทุติยภูมิ (Secondary distribution of income account) บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account) และบัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอย (

Use of disposable income account) ซึ่งจากบัญชีดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมที่รัฐบาลจัดสรรให้กับประชาชนนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี

ผลประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้เป็นสิ่งของหรือบริการ (Social benefits other than social transfers in kind) คือเงินผลประโยชน์ทางสังคมทั้งหมดในรูปเงินสด ทั้งการประกันสังคม สิทธิประโยชน์ช่วยเหลือทางสังคม จัดทำโดยหน่วยงานราชการรวมทั้งกองทุนประกันสังคม จำแนกตามวัตถุประสงค์ สามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 1

ซึ่งจะเห็นได้ว่ามูลค่าผลประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้เป็นสิ่งของหรือบริการ โดยรวมมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยบริการด้านสาธารณสุข และการป้องกันทางสังคม (ประกอบด้วยเบี้ยยังชีพคนชรา เบี้ยยังชีพคนพิการ และเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์) ยังคงมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นั้นแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้จัดสรรเงินเพื่อดูแลประชาชนเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นผลมาจากปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมของผู้สูงอายุ สำหรับบริการด้าน การศึกษานั้นในช่วงปี 2555-2557 มีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากจำนวนนักเรียนที่ลดลง และอัตราการเกิดใหม่ของทารกก็ลดลง

ตารางที่ 1 ผลประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมอื่น ๆ นอกเหนือจากการให้เป็นสิ่งของหรือบริการ Millions of Baht

COFOG	ITEM	2553	2554	2555	2556	2557
01	GENERAL PUBLIC SERVICES	321	185	0	0	0
02	DEFENCE	0	0	0	0	0
03	PUBLIC ORDER AND SAFETY	0	0	0	0	0
04	ECONOMIC AFFAIRS	39,161	774	0	0	0
05	ENVIRONMENT PROTECTION	0	0	0	0	0
06	HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES	0	0	0	0	0
07	HEALTH	65,095	64,303	65,226	62,435	67,972
08	RECREATION, CULTURE AND RELIGION	0	0	0	0	0
09	EDUCATION	5,426	5,084	5,573	5,272	4,952
10	SOCIAL PROTECTION	182,851	203,920	252,395	262,303	270,130
		292,854	274,267	323,194	330,011	343,056

การโอนเพื่อสวัสดิการทางสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการ ในระบบตลาด (Social transfers in kind – purchased market production) คือผลประโยชน์ของสวัสดิการสังคมที่ผู้ประกันตน/ครัวเรือนได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ (รวมถึงกองทุนประกันสังคม) แบบให้เปล่าในรูปของสิ่งของและบริการดังตารางที่ 2

ซึ่งจะเห็นได้ว่าการโอนเพื่อสวัสดิการทางสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการ ในระบบตลาดโดยรวมมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยบริการด้านสาธารณสุข (เช่น เงิน 30 บาทรักษาทุกโรค) ยังคงมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่บริการด้านการศึกษา (เช่น เงินเรียนฟรี 15 ปี ทุนการศึกษาเป็นต้น) ในช่วงปี 2553-2556 คงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี 2557 มีมูลค่าลดลง

ตารางที่ 2 การโอนเพื่อสวัสดิการทางสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการ ในระบบตลาด

Millions of Baht

COFOG	ITEM	2553	2554	2555	2556	2557
01	GENERAL PUBLIC SERVICES	0	0	0	0	0
02	DEFENCE	0	0	0	0	0
03	PUBLIC ORDER AND SAFETY	0	0	0	0	0
04	ECONOMIC AFFAIRS	18,543	15,962	12,014	8,103	8,439
05	ENVIRONMENT PROTECTION	0	0	0	0	0
06	HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES	1,202	0	0	0	0
07	HEALTH	125,573	123,288	128,753	133,363	149,097
08	RECREATION, CULTURE AND RELIGION	0	0	0	0	0
09	EDUCATION	60,617	63,591	81,909	86,428	86,403
10	SOCIAL PROTECTION	4,266	7,170	8,003	3,824	2,087
		210,201	210,010	230,678	231,171	246,026

ภาระทางการคลังจากการจัดระบบสวัสดิการของภาครัฐนั้น ขึ้นกับการกำหนดนโยบายการจัดระบบสวัสดิการของรัฐนั้นว่าเป็นระบบรัฐสวัสดิการ หรือสวัสดิการสังคม ซึ่งความแตกต่างของระบบรัฐสวัสดิการ (Welfare State) และสวัสดิการสังคม (Welfare Society) นั้น จะอยู่ที่ระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนบาทในการให้บริการทางสวัสดิการแก่สังคม โดยหากเป็นระบบสวัสดิการสังคม การจัดสวัสดิการจะเกิดจากการร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งอาจเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรหรือองค์กรที่แสวงหากำไรก็ได้ ในขณะที่หากเป็นระบบรัฐสวัสดิการนั้น ภาครัฐก็จะเป็นผู้มีส่วนบาทหลัก ในการพัฒนาเศรษฐกิจและการอยู่ดีมีสุขของประชาชน โดยจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรเงินทุนของภาครัฐให้แก่ผู้รับบริการสวัสดิการ การดำเนินนโยบายรัฐสวัสดิการนั้น ต้องใช้รายได้จากการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ เพื่อบรรเทาปัญหาความยากจน

หากจะพิจารณาการจัดระบบรัฐสวัสดิการว่ามีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็จะต้องพิจารณาถึง ภาระทางการคลังที่เกิดขึ้นจากโครงสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศนั้น เพื่อพิจารณาถึงความยั่งยืนของภาระทางการคลังในการจัดสรรงบประมาณให้กับระบบสวัสดิการด้วย ดังเช่น กรณีประเทศไทย หากพิจารณาจากผลการจัดทำในตารางที่ 4-6 จะสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ระบบสวัสดิการแบบประกันสังคมจะมีต้นทุนทางการคลังน้อยกว่าระบบบริการสังคม ซึ่งเป็นระบบประชาสงเคราะห์ที่ผู้รับบริการจะมาขอความ

ช่วยเหลือโดยไม่ต้องจ่ายเงิน ในขณะที่ระบบประกันสังคมนั้น ผู้รับบริการหรือผู้ประกันตนจะต้องจ่ายเบี้ยประกันตามเงื่อนไขก่อนที่จะได้รับความคุ้มครอง ซึ่งระบบประกันสังคมนี้นอกจากจะเป็นการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบให้แก่ผู้ประกันตนแล้ว ยังเป็นการสร้างระบบป้องกันภัยพิบัติต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อันอาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนในประเทศ เช่น การประกันการว่างงาน การประกันการชราภาพ การประกันการเจ็บป่วย ภาวะเหล่านี้หากไม่มีการสร้างระบบประกันสังคมเพื่อรองรับปัญหาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงแล้ว ก็อาจสร้างภาระทางการคลังที่ไม่สามารถคาดเดาได้ กรณีเกิดภัยพิบัติทางเศรษฐกิจและสังคมขึ้น และจะเป็นการสร้างความไม่ยั่งยืนให้กับฐานะทางการคลังของภาครัฐได้

ในอนาคต สัดส่วนการลงทุนด้านสังคมของประเทศจะเปลี่ยนแปลงไป โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษามีแนวโน้มลดลงตามการปรับตัวลดลงของจำนวนนักเรียน นักศึกษา สำหรับค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล และการใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมจะปรับตัวเพิ่มขึ้นพร้อมกับจำนวนผู้สูงอายุ รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของกองทุนการออมเพื่อการชราภาพ และการเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านการดูแลคนพิการและเด็กด้อยโอกาส

เมื่อพิจารณาจากระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในประเทศไทย ก็พบว่า การกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบสวัสดิการของประเทศให้เน้นการพัฒนาระบบสวัสดิการทั้ง 4 ระบบ ได้แก่ ระบบบริการสังคม ระบบประกันสังคม ระบบช่วยเหลือสังคม และระบบส่งเสริมสนับสนุนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในสังคม โดยมีกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์นั้น ก็เป็นแนวทางที่เหมาะสมที่ต้องการมุ่งเน้นให้ภาครัฐสร้างเสริมการจัดระบบสวัสดิการทางสังคมที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง และมีความยั่งยืน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับหลักความเท่าเทียม ความเป็นธรรม ให้แก่คนในสังคม

บทที่ 5

แนวทางการพัฒนาบัญชีประชาชาติที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป

5.1 บัญชีภาคธุรกิจที่มีใช้การเงิน (Non financial corporations : NFC)

ปัจจุบันกำลังศึกษาแนวทางการจัดทำบัญชีภาคธุรกิจที่มีใช้การเงิน โดยได้ทดลองจัดทำในส่วนของบัญชีการผลิต (Production account) จนถึงปี 2557 สำหรับบัญชีอื่นๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาแนวทางในการจัดทำ

5.2 บัญชีภาคธุรกิจการเงิน (Financial corporations : FC)

ในปีงบประมาณ 2558 ได้จัดทำโครงการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติสู่ระบบ ค.ศ. 2008 ระยะที่ 1 โดยได้ดำเนินการจัดทำบัญชีภาคธุรกิจการเงินตั้งแต่ปี 2553-2555 สำหรับในปีงบประมาณ 2560 นั้นได้ดำเนินการจัดทำโครงการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีประชาชาติสู่ระบบ ค.ศ. 2008 ระยะที่ 2 ต่อโดยจะดำเนินการจัดทำบัญชีภาคธุรกิจการเงินตั้งแต่ปี 2556-2558 และจะจัดทำฐานข้อมูลของภาคธุรกิจการเงินให้เป็นระบบที่สมบูรณ์และครบถ้วนมากขึ้นเพื่อรองรับการจัดทำบัญชีประชาชาติตามระบบมาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 ต่อไป

5.3 บัญชีภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน (Non-profit institution serving households : NPISHs)

ปัจจุบันได้มีการจัดทำบัญชีภาคองค์กรไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือนเบื้องต้น จนถึงปี 2557 โดยได้จัดทำตั้งแต่ บัญชีการผลิต (Production account) จนถึงบัญชีใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอยที่ปรับด้วยมูลค่าการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว (Use of adjusted disposable income account) และกำลังพัฒนาการจัดทำจนถึงบัญชีงบดุล (Balance Sheet) ต่อไป

5.4 บัญชีภาคครัวเรือน (Households : HH)

ได้ทดลองจัดทำบัญชีภาคครัวเรือนไปบ้างแล้วในส่วน of บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account) บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอย (Use of disposable income account) บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจ่ายใช้สอยที่ปรับด้วยมูลค่าการโอนที่เป็นสิ่งของแล้ว (Use of adjusted disposable income account) สำหรับบัญชีอื่นๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาแนวทางในการจัดทำ

การพัฒนาบัญชีประชาชาติภาคสถาบันเศรษฐกิจอื่นให้ครบถ้วนตามระบบบัญชีประชาชาติ คือ ภาคธุรกิจที่มีใช้การเงิน ภาคธุรกิจการเงิน ภาคครัวเรือน และภาคสถาบันไม่แสวงหากำไรให้บริการครัวเรือน ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จเบื้องต้นภายในปี 2560-2562 รวมถึงการกระหายอดระหว่างบัญชีเศรษฐกิจและ

ระหว่างภาคสถาบันเศรษฐกิจ ตามแผนงานการพัฒนาการจัดทำบัญชีประชาชาติของประเทศให้ได้มาตรฐานสากล ค.ศ. 2008 เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผน การกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมถึงการติดตามประเมินผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2557
แบบปริมาณลูกโซ่, 2559.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2556
แบบปริมาณลูกโซ่, 2558.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2555
แบบปริมาณลูกโซ่, 2557.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2554
แบบปริมาณลูกโซ่, 2556.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายได้ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2553
แบบปริมาณลูกโซ่, 2555.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การบริหารจัดการด้านการคลังในช่วงแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงวิชาการด้านเศรษฐกิจมหภาคและบัญชี
ประชาชาติ, 2553.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ
ที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549), 2544.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ
ที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554), 2549.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ
ที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559), 2554.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ
ที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564), 2559.

สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพแห่งชาติระหว่างประเทศ. บัญชีรายจ่ายสุขภาพแห่งชาติของประเทศไทย พ.ศ.
2545-2551, 2553.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564), 2559.

สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพแห่งชาติระหว่างประเทศ. บัญชีรายจ่ายสุขภาพแห่งชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2553, 2555.

สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพแห่งชาติระหว่างประเทศ. บัญชีรายจ่ายสุขภาพแห่งชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2555, 2558.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. รายงานความเสี่ยงทางการคลัง ประจำปี 2555 ฉบับสมบูรณ์, 2556.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สถิติการศึกษานับย่อ 2554, 2555.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สถิติการศึกษานับย่อ 2555, 2556.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สถิติการศึกษานับย่อ 2556, 2557.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สถิติการศึกษานับย่อ 2557, 2558.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. การประมาณการจำนวนผู้เรียนของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2569, 2551.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนพ.ศ. 2553 ทัวราชอาณาจักร, 2554.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนพ.ศ. 2554 ทัวราชอาณาจักร, 2555.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนพ.ศ. 2555 ทัวราชอาณาจักร, 2556.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนพ.ศ. 2556 ทัวราชอาณาจักร, 2557.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนพ.ศ. 2557 ทัวราชอาณาจักร, 2558.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. “รายงานการศึกษาเรื่อง ทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย”, ห้างหุ้นส่วนจำกัด เทพเพ็ญวานิสย์, 2548.

ระพีพรรณ คำหอม. “สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย” Social Welfare in Thai Society, บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด, 2549.

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. “บทสังเคราะห์ภาพรวมการพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาสในสังคมไทย”, บ.แอตสันเพรส โปรดักส์ จำกัด, 2546.

ภาษาอังกฤษ

Commission of the European Communities, International Monetary Fund, United Nation, Organisation for Economic Co-operation and Development, Word Bank. **System of National Accounts 2008** : Manufactured in United Stated of America, 2009.

Commission of the European Communities, International Monetary Fund, United Nation, Organisation for Economic Co-operation and Development, Word Bank. **System of National Accounts 1993** : Manufactured in United Stated of America, 1994.

Department of Economic and Social Affairs, **Classification of the Functions of Government (COFOG)** : United Nations, New York, 2000.

Organisation for Economic Co-operation and Development, Eurostat, World Health Organization. **A System of Health Accounts 1996** edition, 1997.

Organisation for Economic Co-operation and Development, Eurostat, World Health Organization. **A System of Health Accounts 2011** edition, 2012.

International Monetary Fund. **Government Finance Statistics Manual 1995**, 1996.

International Monetary Fund. **Government Finance Statistics Manual 2014**, 2014.

Financial Production, Flows and Stocked in the System of National Accounts, 2015.

System of Environmental-Economic Accounting 2012 Central Framework, 2014.

ภาคผนวก 1

ตารางที่ 1 บัญชีการผลิต (Production account)

หน่วย: ล้านบาท

Transactions and balancing items	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
Output	1,539,197	1,656,428	1,826,756	1,938,547	2,036,939
Market output	37,491	42,217	44,572	46,633	47,536
Other non-market output	1,501,706	1,614,211	1,782,184	1,891,914	1,989,403
Uses					
Intermediate consumption	425,590	457,881	515,435	567,714	589,250
Value added, gross	1,113,607	1,198,547	1,311,321	1,370,833	1,447,689
Consumption of fixed capital	193,277	209,493	232,355	245,156	249,398
Value added, net	920,330	989,054	1,078,966	1,125,677	1,198,291

ตารางที่ 2 บัญชีแหล่งที่มาของรายได้ (Generation of income account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
<i>Value added, gross</i>	1,113,607	1,198,547	1,311,321	1,370,833	1,447,689
<i>Value added, net</i>	920,330	989,054	1,078,966	1,125,677	1,198,291
Uses					
Compensation of employees	920,326	989,048	1,078,961	1,125,672	1,198,286
Wages and salaries	708,983	764,140	837,763	886,839	940,212
Employers' social contributions	211,343	224,908	241,198	238,833	258,074
Employers' actual social contributions	25,114	27,873	28,827	31,660	33,643
Employers' actual pension contributions	25,061	27,818	28,806	31,632	33,624
Employers' actual non-pension contributions	53	55	21	28	19
Employers' imputed social contributions	186,229	197,035	212,371	207,173	224,431
Employers' imputed pension contributions	114,788	125,851	140,258	138,482	150,924
Employers' imputed non-pension contributions	71,441	71,184	72,113	68,691	73,507
Other taxes on production	4	6	5	5	5
<i>Operating surplus, gross</i>	193,277	209,493	232,355	245,156	249,398
<i>Operating surplus, net</i>	0	0	0	0	0

ตารางที่ 3 บัญชีการกระจายรายได้ปฐมภูมิ (Allocation of primary income account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
Operating surplus, gross	193,277	209,493	232,355	245,156	249,398
Operating surplus, net	0	0	0	0	0
Taxes on production and imports	1,181,367	1,220,712	1,385,967	1,443,854	1,395,847
Taxes on products	1,111,386	1,145,656	1,305,012	1,352,326	1,305,328
Value added type taxes (VAT)	391,643	450,545	507,039	522,724	531,117
Taxes and duties on imports excluding VAT	139,216	159,607	211,522	183,960	179,553
Import duties	93,788	102,010	120,050	106,972	108,770
Taxes on imports excluding VAT and duties	45,428	57,597	91,472	76,988	70,783
Export taxes	207	298	270	220	305
Taxes on products except VAT, import and export taxes	580,320	535,206	586,181	645,422	594,353
Other taxes on production	69,981	75,056	80,955	91,528	90,519
Subsidies	-69,892	-113,071	-101,459	-102,731	-119,342
Subsidies on products	-50,142	-93,269	-80,232	-78,854	-92,210
Import subsidies	-1,801	-3,596	-3,106	-3,041	-3,612
Export subsidies	-11,011	-13,298	-8,588	-10,499	-8,497
Other subsidies on products	-37,330	-76,375	-68,538	-65,314	-80,101
Other subsidies on production	-19,750	-19,802	-21,227	-23,877	-27,132
Property income	133,655	161,034	175,994	195,971	211,058
Interest	26,967	28,035	37,934	46,802	45,787
Distributed income of corporations	71,057	89,437	85,644	103,101	118,288
Dividend	71,057	89,437	85,644	103,101	118,288
Other investment income	23,957	28,260	32,132	34,737	37,733
Investment income payable on pension entitlements	23,957	28,260	32,132	34,737	37,733
Rent	11,674	15,302	20,284	11,331	9,250
Uses					
Property income	149,099	159,476	178,895	176,834	192,494
Interest	125,138	131,212	146,759	142,093	154,757
Other investment income	23,957	28,260	32,132	34,737	37,733
Investment income payable on pension entitlements	23,957	28,260	32,132	34,737	37,733
Rent	4	4	4	4	4
Balance of primary income, gross	1,289,308	1,318,692	1,513,962	1,605,416	1,544,467
Balance of primary income, net	1,096,031	1,109,199	1,281,607	1,360,260	1,295,069

ตารางที่ 4 บัญชีกระจายรายได้ทุติยภูมิ (Secondary distribution of income account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
Balance of primary incomes, gross	1,289,308	1,318,692	1,513,962	1,605,416	1,544,467
Balance of primary incomes, net	1,096,031	1,109,199	1,281,607	1,360,260	1,295,069
Current taxes on income, wealth, etc.	727,713	886,236	925,098	988,891	915,576
Taxes on income	701,328	857,903	892,434	959,843	881,446
Other current taxes	26,385	28,333	32,664	29,048	34,130
Net social contributions	317,522	340,261	353,300	378,253	424,328
Employers' actual social contributions	50,026	54,105	45,403	57,441	73,944
Employers' actual pension contributions	29,156	32,098	32,009	41,627	44,116
Employers' actual non-pension contributions	20,870	22,007	13,394	15,814	29,828
Employers' imputed social contributions	186,229	197,035	212,371	207,173	224,431
Employers' imputed pension contributions	114,788	125,851	140,258	138,482	150,924
Employers' imputed non-pension contributions	71,441	71,184	72,113	68,691	73,507
Households actual social contributions	57,310	60,861	63,394	78,902	88,220
Households actual pension contributions	38,663	28,079	51,504	65,075	59,283
Households actual non-pension contributions	18,647	32,782	11,890	13,827	28,937
Households social contributions supplements	23,957	28,260	32,132	34,737	37,733
Households pension contribution supplements	23,957	28,260	32,132	34,737	37,733
Other current transfers	624,313	564,888	812,266	708,656	582,159
Non-life insurance claims	1	6	21	3	1
Non-life direct insurance claims	1	6	21	3	1
Current transfers within general government	556,903	541,487	777,337	674,915	547,942
Current international cooperation	2,369	3,220	4,849	2,718	2,783
Miscellaneous current transfers	65,040	20,175	30,059	31,020	31,433
Current transfers from NPISHs	52	53	65	124	146
Other miscellaneous current transfers	64,988	20,122	29,994	30,896	31,287
Current transfers to corporation	6,217	8,033	15,168	16,792	16,926
Current transfers to financial	4,702	5,596	5,191	6,169	7,021
Current transfers to cooperatives	10	8	7	5	5
Current transfers to households	54,059	6,485	9,628	7,930	7,335
Uses					
Social benefits other than social transfers in kind	292,854	274,267	323,194	330,011	343,056
Social security benefits in cash	20,389	21,677	26,784	29,610	29,426
Social security pension benefits	4,987	6,538	9,543	11,832	10,705
Social security non-pension benefits in cash	15,402	15,139	17,241	17,778	18,721
Other social insurance benefits	186,229	197,035	212,371	207,173	224,431
Other social insurance pension benefits	114,788	125,851	140,258	138,482	150,924
Other social insurance non-pension benefits	71,441	71,184	72,113	68,691	73,507
Social assistance benefits in cash	86,236	55,555	84,039	93,228	89,199
Other current transfers	614,780	599,739	856,561	797,006	658,865
Net non-life insurance premiums	576	540	480	401	476
Net non-life direct insurance premiums	576	540	480	401	476
Current transfers within general government	556,903	541,487	777,337	674,915	547,942
Current international cooperation	1,631	1,553	1,334	1,375	1,844
Miscellaneous current transfers	55,670	56,159	77,410	120,315	108,603
Current transfers to NPISHs	41,760	39,771	53,369	51,989	59,055
Other miscellaneous current transfers	13,911	16,388	24,042	68,326	49,549
Current transfers to corporation	2,283	1,520	2,005	7,598	6,422
Current transfers to financial	67	78	0	0	0
Current transfers to cooperatives	958	631	778	904	697
Current transfers to households	10,603	14,159	21,259	59,824	42,430
Disposable income, gross	2,051,222	2,236,071	2,424,871	2,554,199	2,464,609
Disposable income, net	1,857,945	2,026,578	2,192,516	2,309,043	2,215,211

ตารางที่ 5 บัญชีการกระจายรายได้ที่เป็นสิ่งของ (Redistribution of income in kind account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
<i>Disposable income, gross</i>	2,051,222	2,236,071	2,424,871	2,554,199	2,464,609
<i>Disposable income, net</i>	1,857,945	2,026,578	2,192,516	2,309,043	2,215,211
Uses					
Social transfers in kind	820,254	868,262	978,890	1,029,120	1,097,941
Social benefits in kind - non-market production	610,053	658,252	748,212	797,403	851,915
Social benefits in kind - purchased market production	210,201	210,010	230,678	231,717	246,026
Social security benefits, reimbursements	3,688	3,809	3,115	3,112	3,732
Other social security benefits in kind	24,493	25,716	31,447	31,977	30,333
Social assistance benefits in kind	182,020	180,485	196,116	196,628	211,961
<i>Adjusted disposable income, gross</i>	1,230,968	1,367,809	1,445,981	1,525,079	1,366,668
<i>Adjusted disposable income, net</i>	1,037,691	1,158,316	1,213,626	1,279,923	1,117,270

ตารางที่ 6 บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจับจ่ายใช้สอย (Use of disposable income account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
<i>Disposable income, gross</i>	<i>2,051,222</i>	<i>2,236,071</i>	<i>2,424,871</i>	<i>2,554,199</i>	<i>2,464,609</i>
<i>Disposable income, net</i>	<i>1,857,945</i>	<i>2,026,578</i>	<i>2,192,516</i>	<i>2,309,043</i>	<i>2,215,211</i>
Uses					
Final consumption expenditure	1,711,907	1,824,221	2,012,862	2,123,631	2,235,429
Individual consumption expenditure	820,254	868,262	978,891	1,029,120	1,097,942
Collective consumption expenditure	891,653	955,959	1,033,971	1,094,511	1,137,487
Adjustment for the change in pension entitlements	85,901	93,610	105,904	128,655	128,791
<i>Saving, gross</i>	<i>253,414</i>	<i>318,240</i>	<i>306,105</i>	<i>301,913</i>	<i>100,389</i>
<i>Saving, net</i>	<i>60,137</i>	<i>108,747</i>	<i>73,750</i>	<i>56,757</i>	<i>-149,009</i>

ตารางที่ 7 บัญชีการใช้จ่ายจากรายได้พึงจับจ่ายใช้สอย (Use of adjusted disposable income account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Resources					
<i>Adjusted disposable income, gross</i>	1,230,968	1,367,809	1,445,981	1,525,079	1,366,668
<i>Adjusted disposable income, net</i>	1,037,691	1,158,316	1,213,626	1,279,923	1,117,270
Uses					
Actual final consumption	891,653	955,959	1,033,971	1,094,511	1,137,487
Actual collective consumption	891,653	955,959	1,033,971	1,094,511	1,137,487
Adjustment for the change in pension entitlements	85,901	93,610	105,904	128,655	128,791
Saving, gross	253,414	318,240	306,106	301,913	100,390
Saving, net	60,137	108,747	73,751	56,757	-149,008

ตารางที่ 8 บัญชีทุน (Capital account)

หน่วย: ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556	2557
Changes in liabilities and net worth					
Saving, net	60,135	108,746	73,749	56,758	-149,006
Capital transfers, receivable	51,554	22,912	37,859	31,053	30,369
Capital taxes, receivable	0	0	0	0	0
Investment grants, receivable	0	0	0	0	0
Other capital transfers, receivable	51,554	22,912	37,859	31,053	30,369
Capital transfers, payable	-60,441	-35,487	-60,267	-51,087	-49,601
Capital taxes, payable	0	0	0	0	0
Investment grants, payable	0	0	0	0	0
Other capital transfers, payable	-60,441	-35,487	-60,267	-51,087	-49,601
Changes in net worth due to saving and capital transfers	51,248	96,171	51,341	36,724	-168,238
Changes in assets					
Gross capital formation	435,626	378,198	461,535	439,728	433,019
Net capital formation	242,349	168,705	229,180	194,572	183,621
Gross fixed capital formation	435,626	392,753	461,632	439,811	433,106
Acquisitions less disposals of fixed assets	435,626	392,753	461,632	439,811	433,106
Acquisitions of new fixed assets	435,868	393,047	462,063	440,167	433,483
Acquisitions of existing fixed assets	0	0	0	0	0
Disposals of existing fixed assets	242	294	431	356	377
Costs of ownership transfer on non-produced assets	0	0	0	0	0
Consumption of fixed capital	-193,277	-209,493	-232,355	-245,156	-249,398
Gross fixed capital formation by type of asset	435,627	392,752	461,632	439,811	433,107
Dwellings	10,648	9,391	8,688	7,791	8,506
Other buildings and structures	345,229	289,802	371,259	335,274	338,320
Buildings other than dwellings	38,298	37,640	51,423	52,973	48,280
Other structures	306,875	252,158	319,836	282,293	290,037
Land improvements	56	4	0	8	3
Machinery and equipment	78,317	77,356	79,840	82,740	80,382
Transport equipment	12,537	15,528	16,547	16,210	17,641
ICT equipment	0	0	0	0	0
Other machinery and equipment	65,780	61,828	63,293	66,530	62,741
Weapons systems	25	14,464	294	12,635	4,424
Cultivated biological resources	1	-5	-12	-32	-28
Tree, crop and plant resources yielding repeat products	1	-5	-12	-32	-28
Intellectual property products	1,407	1,744	1,563	1,403	1,503
Research and development	0	0	0	0	0
Mineral exploration and evaluation	0	0	0	0	0
Computer software and databases	1,407	1,744	1,563	1,403	1,503
Computer software	1,407	1,744	1,563	1,403	1,503
Acquisitions less disposals of non-produced assets	8,589	9,685	-26,627	11,634	-119,377
Acquisitions less disposals of natural resources	8,589	9,685	15,066	11,634	12,263
Natural resources	8,589	9,685	15,066	11,634	12,263
Land	7,953	9,685	15,066	11,597	12,256
Mineral and energy reserves	0	0	0	0	0
Non-cultivated biological resources	636	0	0	37	7
Water resources	0	0	0	0	0
Other natural resources	0	0	0	0	0
Radio spectra	0	0	0	0	0
Other	0	0	0	0	0
Acquisition less disposals of contracts, leases and licences	0	0	-41,693	0	-131,640
Contracts, leases and licenses	0	0	-41,693	0	-131,640
Contracts, leases and licenses	0	0	0	0	0
Permits to use natural resources	0	0	-41,693	0	-131,640
Permits to undertake specific activities	0	0	0	0	0
Entitlement to future goods and services on an exclusive basis	0	0	0	0	0
Purchases less sales of goodwill and marketing assets	0	0	0	0	0
Net lending (+) / Net borrowing (-)	-199,593	-82,219	-151,212	-169,482	-232,482

ภาคผนวก 2

CLASSIFICATION of THE FUNCTIONS OF GOVERNMENT (COFOG)

COFOG: DIVISIONS

- 01 General public services
- 02 Defence
- 03 Public order and safety
- 04 Economic affairs
- 05 Environmental protection
- 06 Housing and community amenities
- 07 Health
- 08 Recreation, culture and religion
- 09 Education
- 10 Social protection

COFOG: BREAKDOWN BY DIVISION AND GROUP

01 GENERAL PUBLIC SERVICES

- 01.1 EXECUTIVE AND LEGISLATIVE ORGANS, FINANCIAL AND FISCAL AFFAIRS, EXTERNAL AFFAIRS
- 01.2 FOREIGN ECONOMIC AID
- 01.3 GENERAL SERVICES
- 01.4 BASIC RESEARCH
- 01.5 R&D GENERAL PUBLIC SERVICES
- 01.6 GENERAL PUBLIC SERVICES N.E.C.
- 01.7 PUBLIC DEBT TRANSACTIONS
- 01.8 Transfers of a general character between different levels of government

02 DEFENCE

- 02.1 MILITARY DEFENCE
- 02.2 CIVIL DEFENCE
- 02.3 FOREIGN MILITARY AID
- 02.4 R&D DEFENCE
- 02.5 DEFENCE N.E.C.

03 PUBLIC ORDER AND SAFETY

- 03.1 POLICE SERVICES
- 03.2 FIRE-PROTECTION SERVICES
- 03.3 LAW COURTS
- 03.4 PRISONS
- 03.5 R&D PUBLIC ORDER AND SAFETY
- 03.6 PUBLIC ORDER AND SAFETY N.E.C.

04 ECONOMIC AFFAIRS

- 04.1 GENERAL ECONOMIC, COMMERCIAL AND LABOUR AFFAIRS
- 04.2 AGRICULTURE, FORESTRY, FISHING AND HUNTING
- 04.3 FUEL AND ENERGY
- 04.4 MINING, MANUFACTURING AND CONSTRUCTION
- 04.5 TRANSPORT
- 04.6 COMMUNICATION
- 04.7 OTHER INDUSTRIES
- 04.8 R&D ECONOMIC AFFAIRS

04.9 ECONOMIC AFFAIRS N.E.C.

05 ENVIRONMENTAL PROTECTION

05.1 WASTE MANAGEMENT

05.2 WASTE WATER MANAGEMENT

05.3 POLLUTION ABATEMENT

05.4 PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE

05.5 R&D ENVIRONMENTAL PROTECTION

05.6 ENVIRONMENTAL PROTECTION N.E.C.

06 HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES

06.1 HOUSING DEVELOPMENT

06.2 COMMUNITY DEVELOPMENT

06.3 WATER SUPPLY

06.4 STREET LIGHTING

06.5 R&D HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES

06.6 HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES N.E.C.

07 HEALTH

07.1 MEDICAL PRODUCTS, APPLIANCES AND EQUIPMENT

07.2 OUTPATIENT SERVICES

07.3 HOSPITAL SERVICES

07.4 PUBLIC HEALTH SERVICES

07.5 R&D HEALTH

07.6 HEALTH N.E.C.

08 RECREATION, CULTURE AND RELIGION

08.1 RECREATIONAL AND SPORTING SERVICES

08.2 CULTURAL SERVICES

08.3 BROADCASTING AND PUBLISHING SERVICES

08.4 RELIGIOUS AND OTHER COMMUNITY SERVICES

08.5 R&D RECREATION, CULTURE AND RELIGION

08.6 RECREATION, CULTURE AND RELIGION N.E.C.

09 EDUCATION

09.1 PRE-PRIMARY AND PRIMARY EDUCATION

09.2 SECONDARY EDUCATION

- 09.3 POST-SECONDARY NON-TERTIARY EDUCATION
- 09.4 TERTIARY EDUCATION
- 09.5 EDUCATION NOT DEFINABLE BY LEVEL
- 09.6 SUBSIDIARY SERVICES TO EDUCATION
- 09.7 R&D EDUCATION
- 09.8 EDUCATION N.E.C.

10 SOCIAL PROTECTION

- 10.1 SICKNESS AND DISABILITY
- 10.2 OLD AGE
- 10.3 SURVIVORS
- 10.4 FAMILY AND CHILDREN
- 10.5 UNEMPLOYMENT
- 10.6 HOUSING
- 10.7 SOCIAL EXCLUSION N.E.C.
- 10.8 R&D SOCIAL PROTECTION
- 10.9 SOCIAL PROTECTION N.E.C.

COFOG: DEFINITION BY CLASS

01 GENERAL PUBLIC SERVICES

01.1 EXECUTIVE AND LEGISLATIVE ORGANS, FINANCIAL AND FISCAL AFFAIRS, EXTERNAL AFFAIRS

01.1.1 *Executive and legislative organs (CS¹)*

- Administration, operation or support of executive and legislative organs.

Includes: office of the chief executive at all levels of government -office of the monarch, governor-general, president, prime minister, governor, mayor, etc.; legislative bodies at all levels of government -parliaments, chambers of deputies, senates, assemblies, town councils, etc.; advisory, administrative and political staffs attached to chief executive offices and legislatures; libraries and other reference services serving mainly executive and legislative organs; physical amenities provided to the chief executive, the legislature and their aides; permanent or ad hoc commissions and committees created by or acting on behalf of the chief executive or legislature.

Excludes: ministerial offices, offices of heads of departments of local governments, interdepartmental committees, etc. concerned with a specific function (classified according to function).

01.1.2 *Financial and fiscal affairs (CS)*

- Administration of financial and fiscal affairs and services; management of public funds and public debt; operation of taxation schemes;
- operation of the treasury or ministry of finance, the budget office, the inland revenue agency, the customs authorities, the accounting and auditing services;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on financial and fiscal affairs and services.

Includes: financial and fiscal affairs and services at all levels of government.

Excludes: underwriting or flotation charges and interest payments on government loans (01.7.0); supervision of the banking industry (04.1.1).

¹ Note: CS and IS denote collective services and individual services respectively.

01.1.3 External affairs (CS)

- Administration of external affairs and services;
- operation of the ministry of external affairs and diplomatic and consular missions stationed abroad or at offices of international organizations; operation or support of information and cultural services for distribution beyond national boundaries; operation or support of libraries, reading rooms and reference services located abroad;
- regular subscriptions and special contributions to meet general operating expenses of international organizations.

Excludes: economic aid to developing countries and countries in transition (01.2.1); economic aid missions accredited to foreign governments (01.2.1); contributions to aid programmes administered by international or regional organizations (01.2.2); military units stationed abroad (02.1.0); military aid to foreign countries (02.3.0); general foreign economic and commercial affairs (04.1.1); tourism affairs and services (04.7.3).

01.2 FOREIGN ECONOMIC AID

01.2.1 Economic aid to developing countries and countries in transition (CS)

- Administration of economic cooperation with developing countries and countries in transition;
- operation of economic aid missions accredited to foreign governments; operation or support of technical assistance programmes, training programmes and fellowship and scholarship schemes;
- economic aid in the form of grants (in cash or in kind) or loans (regardless of interest charged).

Excludes: contributions to economic development funds administered by international or regional organizations (01.2.2); military aid to foreign countries (02.3.0).

01.2.2 Economic aid routed through international organizations (CS)

- Administration of economic aid routed through international organizations;
- contributions in cash or in kind to economic development funds administered by international, regional or other multinational organizations.

Excludes: aid to international peacekeeping operations (02.3.0).

01.3 GENERAL SERVICES

This group covers services that are not connected with a specific function and which are usually undertaken by central offices at the various levels of government. It also covers

those services connected with a particular function that are undertaken by such central offices. For example, the compilation of industry, environment, health or education statistics by a central statistical agency is included here.

01.3.1 General personnel services (CS)

- Administration and operation of general personnel services, including development and implementation of general personnel policies and procedures covering selection, promotion, rating methods, the description, evaluation and classification of jobs, the administration of civil service regulations and similar matters.

Excludes: personnel administration and services connected with a specific function (classified according to function).

01.3.2 Overall planning and statistical services (CS)

- Administration and operation of overall economic and social planning services and of overall statistical services, including formulation, coordination and monitoring of overall economic and social plans and programmes and of overall statistical plans and programmes.

Excludes: economic and social planning services and statistical services connected with a specific function (classified according to function).

01.3.3 Other general services (CS)

- Administration and operation of other general services such as centralized supply and purchasing services, maintenance and storage of government records and archives, operation of government owned or occupied buildings, central motor vehicle pools, government operated printing offices, centralized computer and data processing services, etc.

Excludes: other general services connected with a specific function (classified according to function).

01.4 BASIC RESEARCH

Basic research is experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundations of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view.

01.4.0 Basic research (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in basic research;

- grants, loans or subsidies to support basic research undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.
- Excludes: applied research and experimental development (classified by function).

01.5 R&D GENERAL PUBLIC SERVICES

Applied research is original investigation undertaken in order to acquire new knowledge, but directed primarily towards a specific practical aim or objective.

Experimental development is systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and practical experience, that is directed to producing new materials, products and devices; to installing new processes, systems and services; or to improving substantially those already produced or installed.

01.5.0 R&D General public services (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to general public services;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to general public services undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

01.6 GENERAL PUBLIC SERVICES N.E.C.

01.6.0 General public services n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of general public services such as registration of voters, holding of elections and referendums, administration of non-self-governing and trust territories, etc.

Includes: general public services that cannot be assigned to (01.1), (01.2), (01.3), (01.4) or (01.5).

Excludes: public debt transactions (01.7); transfers of a general character between different levels of government (01.8).

01.7 PUBLIC DEBT TRANSACTIONS

01.7.0 Public debt transactions (CS)

- Interest payments and outlays for underwriting and floating government loans.

Excludes: administrative costs of public debt management (01.1.2).

01.8 TRANSFERS OF A GENERAL CHARACTER BETWEEN DIFFERENT LEVELS OF GOVERNMENT

01.8.0 Transfers of a general character between different levels of government (CS)

- Transfers between different levels of government that are of a general character and not allocated to a particular function.

02 DEFENCE

02.1 MILITARY DEFENCE

02.1.0 Military defence (CS)

- Administration of military defence affairs and services;
- operation of land, sea, air and space defence forces; operation of engineering, transport, communication, intelligence, personnel and other non-combat defence forces; operation or support of reserve and auxiliary forces of the defence establishment.

Includes: offices of military attachés stationed abroad; field hospitals.

Excludes: military aid missions (02.3.0); base hospitals (07.3); military schools and colleges where curricula resemble those of civilian institutions even though attendance may be limited to military personnel and their families (09.1), (09.2), (09.3) or (09.4); pension schemes for military personnel (10.2).

02.2 CIVIL DEFENCE

02.2.0 Civil defence (CS)

- Administration of civil defence affairs and services; formulation of contingency plans; organization of exercises involving civilian institutions and populations;
- operation or support of civil defence forces.

Excludes: civil protection services (03.2.0); purchase and storage of food, equipment and other supplies for emergency use in the case of peacetime disasters (10.9.0).

02.3 FOREIGN MILITARY AID

02.3.0 Foreign military aid (CS)

- Administration of military aid and operation of military aid missions accredited to foreign governments or attached to international military organizations or alliances;
- military aid in the form of grants (in cash or in kind), loans (regardless of interest charged) or loans of equipment; contributions to international peacekeeping forces including the assignment of manpower.

02.4 R&D DEFENCE

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

02.4.0 R&D Defence (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to defence;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to defence undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

02.5 DEFENCE N.E.C.

02.5.0 Defence n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall policies, plans, programmes and budgets relating to defence; preparation and enforcement of legislation relating to defence; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on defence; etc.

Includes: defence affairs and services that cannot be assigned to (02.1), (02.2), (02.3) or (02.4).

Excludes: administration of war veterans' affairs (10.2).

03 PUBLIC ORDER AND SAFETY

03.1 POLICE SERVICES

03.1.0 Police services (CS)

- Administration of police affairs and services, including alien registration, issuing work and travel documents to immigrants, maintenance of arrest records and statistics related to police work, road traffic regulation and control, prevention of smuggling and control of offshore and ocean fishing;
- operation of regular and auxiliary police forces, of port, border and coast guards, and of other special police forces maintained by public authorities; operation of police laboratories; operation or support of police training programmes.

Includes: traffic wardens.

Excludes: police colleges offering general education in addition to police training (09.1), (09.2), (09.3) or (09.4).

03.2 FIRE-PROTECTION SERVICES

03.2.0 Fire-protection services (CS)

- Administration of fire-prevention and fire-fighting affairs and services;
- operation of regular and auxiliary fire brigades and of other fire-prevention and firefighting services maintained by public authorities; operation or support of fireprevention and fire-fighting training programmes.

Includes: civil protection services such as mountain rescue, beach surveillance, evacuation of flooded areas, etc.

Excludes: civil defence (02.2.0); forces especially trained and equipped for fighting or preventing forest fires (04.2.2).

03.3 LAW COURTS

03.3.0 Law courts (CS)

- Administration, operation or support of civil and criminal law courts and the judicial system, including enforcement of fines and legal settlements imposed by the courts and operation of parole and probation systems;
- legal representation and advice on behalf of government or on behalf of others provided by government in cash or in services.

Includes: administrative tribunals, ombudsmen and the like.

Excludes: prison administration (03.4.0).

03.4 PRISONS

03.4.0 Prisons (CS)

- Administration, operation or support of prisons and other places for the detention or rehabilitation of criminals such as prison farms, workhouses, reformatories, borstals, asylums for the criminally insane, etc.

03.5 R&D PUBLIC ORDER AND SAFETY

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

03.5.0 R&D Public order and safety (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to public order and safety;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to public order and safety undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

03.6 PUBLIC ORDER AND SAFETY N.E.C.

03.6.0 Public order and safety n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall policies, plans, programmes and budgets relating to public order and safety; preparation and enforcement of legislation and standards for the provision of public order and safety; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on public order and safety.

Includes: public order and safety affairs and services that cannot be assigned to (03.1), (03.2), (03.3), (03.4) or (03.5).

04 ECONOMIC AFFAIRS

04.1 GENERAL ECONOMIC, COMMERCIAL AND LABOUR AFFAIRS

04.1.1 General economic and commercial affairs (CS)

- Administration of general economic and commercial affairs and services, including general foreign commercial affairs; formulation and implementation of general economic and commercial policies; liaison among different branches of government and between government and business;
- regulation or support of general economic and commercial activities such as export and import trade as a whole, commodity and equity markets, overall income controls, general trade promotion activities, general regulation of monopolies and other restraints on trade and market entry, etc.; supervision of the banking industry;
- operation or support of institutions dealing with patents, trademarks, copyrights, company registration, weather forecasting, standards, hydrologic surveys, geodesic surveys, etc.;
- grants, loans or subsidies to promote general economic and commercial policies and programmes.

Includes: consumer education and protection.

Excludes: economic and commercial affairs of a particular industry (classified to (04.2) through (04.7) as appropriate).

04.1.2 General labour affairs (CS)

- Administration of general labour affairs and services; formulation and implementation of general labour policies; supervision and regulation of labour conditions (hours of work, wages, safety, etc.); liaison among different branches of government and between government and overall industrial, business and labour organizations;
- operation or support of general programmes or schemes to facilitate labour mobility, to reduce sex, race, age and other discrimination, to reduce the rate of unemployment in distressed or underdeveloped regions, to promote the employment of disadvantaged or other groups characterized by high unemployment rates, etc.; operation of labour exchanges; operation or support of arbitration and mediation services;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on general labour affairs and services;
- grants, loans or subsidies to promote general labour policies and programmes.
- *Excludes:* labour affairs of a particular industry (classified to (04.2) through (04.7) as appropriate); provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind to persons who are unemployed (10.5.0).

04.2 AGRICULTURE, FORESTRY, FISHING AND HUNTING

04.2.1 Agriculture (CS)

- Administration of agricultural affairs and services; conservation, reclamation or expansion of arable land; agrarian reform and land settlement; supervision and regulation of the agricultural industry;
- construction or operation of flood control, irrigation and drainage systems, including grants, loans or subsidies for such works;
- operation or support of programmes or schemes to stabilize or improve farm prices and farm incomes; operation or support of extension services or veterinary services to farmers, pest control services, crop inspection services and crop grading services;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on agricultural affairs and services;

- compensation, grants, loans or subsidies to farmers in connection with agricultural activities, including payments for restricting or encouraging output of a particular crop or for allowing land to remain uncultivated.

Excludes: multi-purpose development projects (04.7.4).

04.2.2 Forestry (CS)

- Administration of forestry affairs and services; conservation, extension and rationalized exploitation of forest reserves; supervision and regulation of forest operations and issuance of tree-felling licences;
- operation or support of reforestation work, pest and disease control, forest fire-fighting and fire prevention services and extension services to forest operators;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on forestry affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support commercial forest activities.

Includes: forest crops in addition to timber.

04.2.3 Fishing and hunting (CS)

This class covers both commercial fishing and hunting, and fishing and hunting for sport. The fishing and hunting affairs and services listed below refer to activities that take place outside natural parks and reserves.

- Administration of fishing and hunting affairs and services; protection, propagation and rationalized exploitation of fish and wildlife stocks; supervision and regulation of freshwater fishing, coastal fishing, ocean fishing, fish farming, wildlife hunting and issuance of fishing and hunting licences;
- operation or support of fish hatcheries, extension services, stocking or culling activities, etc.;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on fishing and hunting affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support commercial fishing and hunting activities, including the construction or operation of fish hatcheries.

Excludes: control of offshore and ocean fishing (03.1.0); administration, operation or support of natural parks and reserves (05.4.0).

04.3 FUEL AND ENERGY

04.3.1 Coal and other solid mineral fuels (CS)

This class covers coal of all grades, lignite and peat irrespective of the method used in their extraction or beneficiation and the conversion of these fuels to other forms such as coke or gas.

- Administration of solid mineral fuel affairs and services; conservation, discovery, development and rationalized exploitation of solid mineral fuel resources; supervision and regulation of the extraction, processing, distribution and use of solid mineral fuels;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on solid mineral fuel affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the solid mineral fuel industry and the coke, briquette or manufactured gas industries.

Excludes: solid mineral fuel transportation affairs (classified to the appropriate class of group 04.5).

04.3.2 Petroleum and natural gas (CS)

This class covers natural gas, liquefied petroleum gases and refinery gases, oil from wells or other sources such as shale or tar sands and the distribution of town gas regardless of its composition.

- Administration of petroleum and natural gas affairs and services; conservation, discovery, development and rationalized exploitation of petroleum and natural gas resources; supervision and regulation of the extraction, processing, distribution and use of petroleum and natural gas;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on petroleum and natural gas affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the petroleum extraction industry and the industry refining crude petroleum and related liquid and gaseous products.

Excludes: petroleum or gas transportation affairs (classified to the appropriate class of group 04.5).

04.3.3 Nuclear fuel (CS)

- Administration of nuclear fuel affairs and services; conservation, discovery, development and rationalized exploitation of nuclear material resources; supervision and regulation of the extraction and processing of nuclear fuel materials and of the manufacture, distribution and use of nuclear fuel elements;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on nuclear fuel affairs and services;

- grants, loans or subsidies to support the nuclear materials mining industry and the industries processing such materials.

Excludes: nuclear fuel transportation affairs (classified to the appropriate class of group 04.5); disposal of radioactive wastes (05.1.0).

04.3.4 Other fuels (CS)

- Administration of affairs and services involving fuels such as alcohol, wood and wood wastes, bagasse and other non-commercial fuels;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on availability, production and utilization of such fuels;
- grants, loans or subsidies to promote the use of such fuels for the production of energy.

Excludes: forest management (04.2.2); wind and solar heat (04.3.5) or (04.3.6); geothermal resources (04.3.6).

04.3.5 Electricity (CS)

This class covers both traditional sources of electricity such as thermal or hydro supplies and newer sources such as wind or solar heat.

- Administration of electricity affairs and services; conservation, development and rationalized exploitation of electricity supplies; supervision and regulation of the generation, transmission and distribution of electricity;
- construction or operation of non-enterprise-type electricity supply systems;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on electricity affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the electricity supply industry, including such outlays for the construction of dams and other works designed chiefly to provide electricity.

Excludes: non-electric energy produced by wind or solar heat (04.3.6).

04.3.6 Non-electric energy (CS)

- Administration of non-electric energy affairs and services which chiefly concern the production, distribution and utilization of heat in the form of steam, hot water or hot air;
- construction or operation of non-enterprise-type systems supplying non-electric energy;

- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on availability, production and utilization of non-electric energy;
- grants, loans or subsidies to promote the use of non-electric energy.

Includes: geothermal resources; non-electric energy produced by wind or solar heat.

04.4 MINING, MANUFACTURING AND CONSTRUCTION

04.4.1 Mining of mineral resources other than mineral fuels (CS)

This class covers metal-bearing minerals, sand, clay, stone, chemical and fertilizer minerals, salt, gemstones, asbestos, gypsum, etc.

- Administration of mining and mineral resource affairs and services; conservation, discovery, development and rationalized exploitation of mineral resources; supervision and regulation of prospecting, mining, marketing and other aspects of mineral production;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on mining and mineral resource affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support commercial mining activities.

Includes: issuance of licences and leases, regulation of production rates, inspection of mines for conformity to safety regulations, etc.

Excludes: coal and other solid fuels (04.3.1), petroleum and natural gas (04.3.2) and nuclear fuel materials (04.3.3).

04.4.2 Manufacturing (CS)

- Administration of manufacturing affairs and services; development, expansion or improvement of manufacturing; supervision and regulation of the establishment and operation of manufacturing plants; liaison with manufacturers' associations and other organizations interested in manufacturing affairs and services;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on manufacturing activities and manufactured products;
- grants, loans or subsidies to support manufacturing enterprises.

Includes: inspection of manufacturing premises for conformity with safety regulations, protection of consumers against dangerous products, etc.

Excludes: affairs and services concerning the coal processing industry (04.3.1), the petroleum refinery industry (04.3.2) or the nuclear fuel industry (04.3.3).

04.4.3 Construction (CS)

- Administration of construction affairs and services; supervision of the construction industry; development and regulation of construction standards;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on construction affairs and services.

Includes: issuance of certificates permitting occupancy, inspection of construction sites for conformity with safety regulations, etc.

Excludes: grants, loans and subsidies for the construction of housing, industrial buildings, streets, public utilities, cultural facilities, etc. (classified according to function); development and regulation of housing standards (06.1.0).

04.5 TRANSPORT

04.5.1 Road transport (CS)

- Administration of affairs and services concerning operation, use, construction and maintenance of road transport systems and facilities (roads, bridges, tunnels, parking facilities, bus terminals, etc.);
- supervision and regulation of road users (vehicle and driver licensing, vehicle safety inspection, size and load specifications for passenger and freight road transport, regulation of hours of work of bus, coach and lorry drivers, etc.), of road transport system operations (granting of franchises, approval of freight tariffs and passenger fares and of hours and frequency of service, etc.) and of road construction and maintenance;
- construction or operation of non-enterprise-type road transport systems and facilities;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on road transport system operations and on road construction activities;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of road transport systems and facilities.

Includes: highways, urban roads, streets, bicycle paths and footpaths.

Excludes: road traffic control (03.1.0); grants, loans and subsidies to road vehicle manufacturers (04.4.2); street cleaning (05.1.0); construction of noise embankments, hedges and other anti-noise facilities including the resurfacing of sections of urban highways with noise reducing surfaces (05.3.0); street lighting (06.4.0).

04.5.2 Water transport (CS)

- Administration of affairs and services concerning operation, use, construction and maintenance of inland, coastal and ocean water transport systems and facilities (harbours, docks, navigation aids and equipment, canals, bridges, tunnels, channels, breakwaters, piers, wharves, terminals, etc.);
- supervision and regulation of water transport users (registration, licensing and inspection of vessels and crews, regulations concerning passenger safety and freight security, etc.), of water transport system operations (granting of franchises, approval of freight tariffs and passenger fares and of hours and frequency of service, etc.) and of water transport facility construction and maintenance;
- construction or operation of non-enterprise-type water transport systems and facilities (such as ferries);
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on water transport system operations and on water transport facility construction activities;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of water transport systems and facilities.

Includes: radio and satellite navigation aids; emergency rescue and towing services.

Excludes: grants, loans and subsidies to shipbuilders (04.4.2).

04.5.3 Railway transport (CS)

- Administration of affairs and services concerning operation, use, construction or maintenance of railway transport systems and facilities (railway roadbeds, terminals, tunnels, bridges, embankments, cuttings, etc.);
- supervision and regulation of railway users (rolling stock condition, roadbed stability, passenger safety, security of freight, etc.), of railway transport system operations (granting of franchises, approval of freight tariffs and passenger fares and of hours and frequency of service, etc.) and of railway construction and maintenance;
- construction or operation of non-enterprise-type railway transport systems and facilities;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on railway transport system operations and on railway construction activities;

- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of railway transport systems and facilities.

Includes: long-line and interurban railway transport systems, urban rapid transit railway transport systems and street railway transport systems; acquisition and maintenance of rolling stock.

Excludes: grants, loans and subsidies to rolling stock manufacturers (04.4.2); construction of noise embankments, hedges and other anti-noise facilities including the resurfacing of sections of railways with noise reducing surfaces (05.3.0).

04.5.4 Air transport (CS)

- Administration of affairs and services concerning operation, use, construction and maintenance of air transport systems and facilities (airports, runways, terminals, hangars, navigation aids and equipment, air control amenities, etc.);
- supervision and regulation of air transport users (registration, licensing and inspection of aircraft, pilots, crews, ground crews, regulations concerning passenger safety, investigation of air transport accidents, etc.), of air transport system operations (allocation of routes, approval of freight tariffs and passenger fares and of frequency and levels of service, etc.) and of air transport facility construction and maintenance;
- construction or operation of non-enterprise-type public air transport services and facilities;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on air transport system operations and on air transport facility construction;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of air transport systems and facilities.

Includes: radio and satellite navigation aids; emergency rescue services; scheduled and non-scheduled freight and passenger services; regulation and control of flying by private individuals.

Excludes: grants, loans and subsidies to aircraft manufacturers (04.4.2).

04.5.5 Pipeline and other transport (CS)

- Administration of affairs and services concerning operation, use, construction and maintenance of pipeline and other transport systems (funiculars, cable cars, chairlifts, etc.);

- supervision and regulation of users of pipeline and other transport systems (registration, licensing, inspection of equipment, operator skills and training; safety standards, etc.); of pipeline and other transport systems operations (granting of franchises, setting tariffs, frequency and levels of service, etc.) and of pipeline and other transport systems construction and maintenance;
- construction or operation of non-enterprise-type pipeline and other transport systems;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on the operation and construction of pipeline and other transport systems;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of pipeline and other transport systems.

04.6 COMMUNICATION

04.6.0 Communication (CS)

- Administration of affairs and services concerning construction, extension, improvement, operation and maintenance of communication systems (postal, telephone, telegraph, wireless and satellite communication systems);
- regulation of communication system operations (granting of franchises; assignment of frequencies, specification of markets to be served and tariffs to be charged, etc.);
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on communication affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the construction, operation, maintenance or upgrading of communication systems.

Excludes: radio and satellite navigation aids for water transport (04.5.2) and air transport (04.5.4); radio and television broadcasting systems (08.3.0).

04.7 OTHER INDUSTRIES

04.7.1 Distributive trades, storage and warehousing (CS)

- Administration of affairs and services concerning the distributive trade and the storage and warehousing industry;
- supervision and regulation of wholesale and retail trade (licensing, sales practices, labelling of packaged food and other goods intended for household consumption, inspection of scales and other weighing machines, etc.) and of the

- storage and warehousing industry (including licensing and control of government-bonded warehouses, etc.);
- administration of price control and rationing schemes operating through retailers or wholesalers regardless of the type of goods involved or intended consumer; administration and provision of food and other such subsidies to the general public;
- production and dissemination of information to the trade and to the public on prices, on the availability of goods and on other aspects of the distributive trade and the storage and warehousing industry; compilation and publication of statistics on the distributive trade and the storage and warehousing industry;
- grants, loans or subsidies to support the distributive trade and to the storage and warehousing industry.

Excludes: administration of price and other controls applied to the producer (classified according to function); food and other such subsidies applicable to particular population groups or individuals (10).

04.7.2 Hotels and restaurants (CS)

- Administration of affairs and services concerning construction, extension, improvement, operation and maintenance of hotels and restaurants;
- supervision and regulation of hotel and restaurant operations (regulations governing prices, cleanliness and sales practices, hotel and restaurant licensing, etc.);
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on hotel and restaurant affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the construction, operation, maintenance or upgrading of hotels and restaurants.

04.7.3 Tourism (CS)

- Administration of tourism affairs and services; promotion and development of tourism; liaison with the transport, hotel and restaurant industries and other industries benefiting from the presence of tourists;
- operation of tourist offices at home and abroad, etc.; organization of advertising campaigns, including the production and dissemination of promotional literature and the like;
- compilation and publication of statistics on tourism.

04.7.4 Multi-purpose development projects (CS)

Multi-purpose development projects typically consist of integrated facilities for generation of power, flood control, irrigation, navigation and recreation.

- Administration of affairs and services concerning construction, extension, improvement, operation and maintenance of multi-purpose projects;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on multi-purpose development project affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the construction, operation, maintenance or upgrading of multi-purpose development projects;

Excludes: projects with one main function and other functions that are secondary (classified according to main function).

04.8 R&D ECONOMIC AFFAIRS

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

04.8.1 R&D General economic, commercial and labour affairs (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to general economic, commercial and labour affairs;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to general economic, commercial and labour affairs undertaken by nongovernment bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.8.2 R&D Agriculture, forestry, fishing and hunting (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to agriculture, forestry, fishing and hunting;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to agriculture, forestry, fishing and hunting undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.8.3 R&D Fuel and energy (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to fuel and energy;

- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to fuel and energy undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.8.4 R&D Mining, manufacturing and construction (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to mining, manufacturing and construction;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to mining, manufacturing and construction undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.8.5 R&D Transport (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to transport;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to transport undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.8.6 R&D Communication (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to communication;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to communication undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.8.7 R&D Other industries (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to other sectors;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to other sectors undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Includes: distributive trades, storage and warehousing; hotels and restaurants; tourism and multipurpose development projects.

Excludes: basic research (01.4.0).

04.9 ECONOMIC AFFAIRS N.E.C.

04.9.0 Economic affairs n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support activities relating to general and sectoral economic affairs that cannot be assigned to (04.1), (04.2), (04.3), (04.4), (04.5), (04.6), (04.7) or (04.8).

05 ENVIRONMENTAL PROTECTION

The breakdown of environmental protection is based upon the Classification of Environmental Protection Activities (CEPA) as elaborated in the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) of the Statistical Office of the European Communities (Eurostat).

05.1 WASTE MANAGEMENT

This group covers collection, treatment and disposal of waste.

Waste collection includes sweeping of streets, squares, paths, markets, public gardens, parks, etc.; collection of all types of waste, whether selective by type of product or undifferentiated covering all waste, and their transport to place of treatment or discharge.

Waste treatment includes any method or process designed to change the physical, chemical or biological character or composition of any waste so as to neutralize it, to render it non-hazardous, to make it safer for transport, to make it amenable for recovery or storage or to reduce it in volume.

Waste disposal includes final placement of waste for which no further use is foreseen by landfill, containment, underground disposal, dumping at sea or any other relevant disposal method.

05.1.0 Waste management (CS)

- Administration, supervision, inspection, operation or support of waste collection, treatment and disposal systems;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of such systems.

Includes: collection, treatment and disposal of nuclear waste.

05.2 WASTE WATER MANAGEMENT

This group covers sewage system operation and waste water treatment.

Sewage system operation includes management and construction of the system of collectors, pipelines, conduits and pumps to evacuate any waste water (rainwater, domestic and other available waste water) from the points of generation to either a sewage treatment plant or to a point where waste water is discharged to surface water.

Waste water treatment includes any mechanical, biological or advanced process to render waste water fit to meet applicable environment standards or other quality norms.

05.2.0 Waste water management (CS)

- Administration, supervision, inspection, operation or support of sewage systems and waste water treatment;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of such systems.

05.3 POLLUTION ABATEMENT

This group covers activities relating to ambient air and climate protection, soil and groundwater protection, noise and vibration abatement and protection against radiation.

These activities include construction, maintenance and operation of monitoring systems and stations (other than weather stations); construction of noise embankments, hedges and other anti-noise facilities including the resurfacing of sections of urban highways or railways with noise reducing surfaces; measures to clean pollution in water bodies; measures to control or prevent the emissions of greenhouse gases and pollutants that adversely affect the quality of the air; construction, maintenance and operation of installations for the decontamination of polluted soils and for the storage of pollutant products; transportation of pollutant products.

05.3.0 Pollution abatement (CS)

- Administration, supervision, inspection, operation or support of activities relating to pollution abatement and control;
- grants, loans or subsidies to support activities relating to pollution abatement and control.

05.4 PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE

This group covers activities relating to the protection of fauna and flora species (including the reintroduction of extinct species and the recovery of species menaced by extinction), the protection of habitats (including the management of natural parks and reserves) and the protection of landscapes for their aesthetic values (including the reshaping of damaged landscapes for the purpose of strengthening their aesthetic value and the rehabilitation of abandoned mines and quarry sites).

05.4.0 Protection of biodiversity and landscape (CS)

- Administration, supervision, inspection, operation or support of activities relating to the protection of biodiversity and landscape;
- grants, loans or subsidies to support activities relating to the protection of biodiversity and landscape.

05.5 R&D ENVIRONMENTAL PROTECTION

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

05.5.0 R&D Environmental protection (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to environmental protection;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to environmental protection undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

05.6 ENVIRONMENTAL PROTECTION N.E.C.

05.6.0 Environmental protection n.e.c. (CS)

- Administration, management, regulation, supervision, operation and support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall policies, plans, programmes and budgets for the promotion of environmental protection; preparation and enforcement of legislation and standards for the provision of environmental protection services; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on environmental protection.

Includes: environmental protection affairs and services that cannot be assigned to (05.1), (05.2), (05.3), (05.4) or (05.5).

06 HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES

06.1 HOUSING DEVELOPMENT

06.1.0 Housing development (CS)

- Administration of housing development affairs and services; promotion, monitoring and evaluation of housing development activities whether or not the activities are under the auspices of public authorities; development and regulation of housing standards;
- slum clearance related to provision of housing; acquisition of land needed for construction of dwellings; construction or purchase and remodelling of dwelling units for the general public or for people with special needs;
- production and dissemination of public information, technical documentation and statistics on housing development affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the expansion, improvement or maintenance of the housing stock.

Excludes: development and regulation of construction standards (04.4.3); cash benefits and benefits in kind to help households meet the cost of housing (10.6.0).

06.2 COMMUNITY DEVELOPMENT

06.2.0 Community development (CS)

- Administration of community development affairs and services; administration of zoning laws and land-use and building regulations;
- planning of new communities or of rehabilitated communities; planning the improvement and development of facilities such as housing, industry, public utilities, health, education, culture, recreation, etc. for communities; preparation of schemes for financing planned developments;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on community development affairs and services.

Excludes: plan implementation, that is, the actual construction of housing, industrial buildings, streets, public utilities, cultural facilities, etc. (classified according to function); agrarian reform and land resettlement (04.2.1); administration of construction standards (04.4.3) and housing standards (06.1.0).

06.3 WATER SUPPLY

06.3.0 Water supply (CS)

- Administration of water supply affairs; assessment of future needs and determination of availability in terms of such assessment; supervision and regulation of all facets of potable water supply including water purity, price and quantity controls;
- construction or operation of non-enterprise-type of water supply systems;
- production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on water supply affairs and services;
- grants, loans or subsidies to support the operation, construction, maintenance or upgrading of water supply systems.

Excludes: irrigation systems (04.2.1); multi-purpose projects (04.7.4); collection and treatment of waste water (05.2.0).

06.4 STREET LIGHTING

06.4.0 Street lighting (CS)

- Administration of street lighting affairs; development and regulation of street lighting standards;
- installation, operation, maintenance, upgrading, etc. of street lighting.

Excludes: lighting affairs and services associated with the construction and operation of highways (04.5.1).

06.5 R&D HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

06.5.0 R&D Housing and community amenities (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to housing and community amenities;
- grants, loans or subsidies to support applied research and experimental development related to housing and community amenities undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0); applied research and experimental development into construction methods or materials (04.8.4).

06.6 HOUSING AND COMMUNITY AMENITIES N.E.C.

06.6.0 Housing and community amenities n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall policies, plans, programmes and budgets relating to housing and community amenities; preparation and enforcement of

legislation and standards relating to housing and community amenities; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics relating to housing and community amenities.

Includes: administration, operation or support activities relating to housing and community amenities that cannot be assigned to (06.1), (06.2), (06.3), (06.4) or (06.5).

07 HEALTH

Government outlays on health include expenditures on services provided to **individual** persons and services provided on a **collective** basis. Expenditures on individual services are allocated to groups (07.1) through (07.4); expenditures on collective services are assigned to groups (07.5) and (07.6).

Collective health services are concerned with matters such as formulation and administration of government policy; setting and enforcement of standards for medical and paramedical personnel and for hospitals, clinics, surgeries, etc.; regulation and licensing of providers of health services; and applied research and experimental development into medical and health-related matters. However, overhead expenses connected with administration or functioning of a group of hospitals, clinics, surgeries, etc. are considered to be individual expenditures and are classified to groups (07.1) through (07.4) as appropriate.

07.1 MEDICAL PRODUCTS, APPLIANCES AND EQUIPMENT

This group covers medicaments, prostheses, medical appliances and equipment and other health-related products obtained by individuals or households, either with or without a prescription, usually from dispensing chemists, pharmacists or medical equipment suppliers. They are intended for consumption or use outside a health facility or institution. Such products supplied directly to outpatients by medical, dental and paramedical practitioners or to in-patients by hospitals and the like are included in outpatient services (07.2) or hospital services (07.3).

07.1.1 Pharmaceutical products (IS)

- Provision of pharmaceutical products such as medicinal preparations, medicinal drugs, patent medicines, serums and vaccines, vitamins and minerals, cod liver oil and halibut liver oil, oral contraceptives;
- administration, operation or support of the provision of pharmaceutical products.

07.1.2 Other medical products (IS)

- Provision of medical products such as clinical thermometers, adhesive and nonadhesive bandages, hypodermic syringes, first-aid kits, hot-water bottles and ice bags, medical hosiery items such as elasticated stockings and knee-pads, pregnancy tests, condoms and other mechanical contraceptive devices;
- administration, operation or support of the provision of prescribed other medical products.

07.1.3 Therapeutic appliances and equipment (IS)

- Provision of therapeutic appliances and equipment such as corrective eyeglasses and contact lenses, hearing aids, glass eyes, artificial limbs and other prosthetic devices, orthopaedic braces and supports, orthopaedic footwear, surgical belts, trusses and supports, neck braces, medical massage equipment and health lamps, powered and unpowered wheelchairs and invalid carriages, “special” beds, crutches, electronic and other devices for monitoring blood pressure, etc.;
- administration, operation or support of the provision of prescribed therapeutic appliances and equipment.

Includes: dentures but not fitting costs; repair of therapeutic appliances and equipment.

Excludes: hire of therapeutic equipment (07.2.4).

07.2 OUTPATIENT SERVICES

This group covers medical, dental and paramedical services delivered to outpatients by medical, dental and paramedical practitioners and auxiliaries. The services may be delivered at home, in individual or group consulting facilities, dispensaries or the outpatient clinics of hospitals and the like.

Outpatient services include the medicaments, prostheses, medical appliances and equipment and other health-related products supplied directly to outpatients by medical, dental and paramedical practitioners and auxiliaries.

Medical, dental and paramedical services provided to in-patients by hospitals and the like are included in hospital services (07.3).

07.2.1 General medical services (IS)

This class covers the services provided by general medical clinics and general medical practitioners.

General medical clinics are defined as institutions which chiefly provide outpatient services which are not limited to a particular medical speciality and which are chiefly delivered by qualified medical doctors. General medical practitioners do not specialize in a particular medical speciality.

- Provision of general medical services;
- administration, inspection, operation or support of general medical services delivered by general medical clinics and general medical practitioners.

Excludes: services of medical analysis laboratories and x-ray centres (07.2.4).

07.2.2 Specialized medical services (IS)

This class covers the services of specialized medical clinics and specialist medical practitioners.

Specialized medical clinics and specialist medical practitioners differ from general medical clinics and general medical practitioners in that their services are limited to treatment of a particular condition, disease, medical procedure or class of patient.

- Provision of specialized medical services;
- administration, inspection, operation or support of specialized medical services delivered by specialized medical clinics and specialist medical practitioners.

Includes: services of orthodontic specialists.

Excludes: dental clinics and dentists (07.2.3); services of medical analysis laboratories and x-ray centres (07.2.4).

07.2.3 Dental services (IS)

This class covers the services of general or specialist dental clinics and dentists, oral hygienists or other dental operating auxiliaries.

Dental clinics provide outpatient services. They are not necessarily supervised or staffed by dentists; they may be supervised or staffed by oral hygienists or by dental auxiliaries.

- Provision of dental services to outpatients;
- administration, inspection, operation and support of dental services delivered by general or specialist dental clinics and by dentists, oral hygienists or other dental auxiliaries.

Includes: fitting costs of dentures.

Excludes: dentures (07.1.3); services of orthodontic specialists (07.2.2); services of medical analysis laboratories and x-ray centres (07.2.4).

07.2.4 Paramedical services (IS)

- Provision of paramedical health services to outpatients;
- administration, inspection, operation or support of health services delivered by clinics supervised by nurses, midwives, physiotherapists, occupational therapists, speech therapists or other paramedical personnel and of health services delivered by nurses, midwives and paramedical personnel in non-consulting rooms, in patients' homes or other non-medical institutions.

Includes: acupuncturists, chiropodists, chiropractors, optometrists, practitioners of traditional medicine, etc.; medical analysis laboratories and x-ray centres; hire of therapeutic equipment; medically prescribed corrective-gymnastic therapy; outpatient thermal bath or sea-water treatments; ambulance services other than ambulance services operated by hospitals.

Excludes: public health service laboratories (07.4.0); laboratories engaged in determining the causes of disease (07.5.0).

07.3 HOSPITAL SERVICES

Hospitalization is defined as occurring when a patient is accommodated in a hospital for the duration of the treatment. Hospital day-care and home-based hospital treatment are included, as are hospices for terminally ill persons.

This group covers the services of general and specialist hospitals, the services of medical centres, maternity centres, nursing homes and convalescent homes which chiefly provide in-patient services, the services of military base hospitals, the services of institutions serving old people in which medical monitoring is an essential component and the services of rehabilitation centres providing in-patient health care and rehabilitative therapy where the objective is to treat the patient rather than to provide long-term support.

Hospitals are defined as institutions which offer in-patient care under direct supervision of qualified medical doctors. Medical centres, maternity centres, nursing homes and convalescent homes also provide in-patient care but their services are supervised and frequently delivered by staff of lower qualification than medical doctors.

The group does not cover facilities such as military field hospitals (02.1), surgeries, clinics and dispensaries devoted exclusively to outpatient care (07.2), institutions for disabled persons and rehabilitation centres providing primarily long-term support (10.1.2), retirement homes for elderly persons (10.2.0). Neither does it cover payments to patients for loss of income due to hospitalization (10.1.1).

Hospital services include medicaments, prostheses, medical appliances and equipment and other healthrelated products supplied to hospital patients. It also includes non-medical expenditure of hospitals on administration, non-medical staff, food and drink, accommodation (including staff accommodation), etc.

07.3.1 General hospital services (IS)

- Provision of general hospital services;
- administration, inspection, operation or support of hospitals that do not limit their services to a particular medical speciality.

Excludes: medical centres not under the direct supervision of a qualified medical doctor (07.3.3).

07.3.2 Specialized hospital services (IS)

Specialized hospitals differ from general hospitals in that their services are limited to treatment of a particular condition, disease, or class of patient, for example, diseases of the chest and tuberculosis, leprosy, cancer, otorhinolaryngology, psychiatry, obstetrics, paediatrics and so forth.

- Provision of specialized hospital services;
- administration, inspection, operation or support of hospitals that limit their services to a particular medical speciality.

Excludes: maternity centres not under the direct supervision of a qualified medical doctor (07.3.3).

07.3.3 Medical and maternity centre services (IS)

- Provision of medical and maternity centre services;
- administration, inspection, operation or support of medical and maternity centre services.

07.3.4 Nursing and convalescent home services (IS)

Nursing and convalescent homes provide in-patient services to persons recovering from surgery or a debilitating disease or condition that requires chiefly monitoring and

administering of medicaments, physiotherapy and training to compensate for loss of function or rest.

- Provision of nursing and convalescent home services;
- administration, inspection, operation or support of nursing and convalescent home services.

Includes: institutions serving old people in which medical monitoring is an essential component; rehabilitation centres providing in-patient health care and rehabilitative therapy where the objective is to treat the patient rather than to provide long-term support.

07.4 PUBLIC HEALTH SERVICES

07.4.0 Public health services (IS)

- Provision of public health services;
- administration, inspection, operation or support of public health services such as bloodbank operation (collecting, processing, storing, shipping), disease detection (cancer, tuberculosis, venereal disease), prevention (immunization, inoculation), monitoring (infant nutrition, child health), epidemiological data collection, family planning services and so forth;
- preparation and dissemination of information on public health matters.

Includes: public health services delivered by special teams to groups of clients, most of whom are in good health, at workplaces, schools or other non-medical settings; public health services not connected with a hospital, clinic or practitioner; public health services not delivered by medically qualified doctors; public health service laboratories.

Excludes: medical analysis laboratories (07.2.4); laboratories engaged in determining the causes of disease (07.5.0).

07.5 R&D HEALTH

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

07.5.0 R&D Health (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to health;
- grants, loans and subsidies to support applied research and experimental development related to health undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Includes: laboratories engaged in determining the causes of disease.

Excludes: basic research (01.4.0).

07.6 HEALTH N.E.C.

07.6.0 Health n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall health policies, plans, programmes and budgets; preparation and enforcement of legislation and standards for the provision of health services, including the licensing of medical establishments and medical and paramedical personnel; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on health.

Includes: health affairs and services that cannot be assigned to (07.1), (07.2), (07.3), (07.4) or (07.5).

08 RECREATION, CULTURE AND RELIGION

Government outlays on recreation, culture and religion include expenditures on services provided to **individual** persons and households and expenditures on services provided on a **collective** basis. Individual expenditures are allocated to groups (08.1) and (08.2); expenditures on collective services are assigned to groups (08.3) to (08.6).

Collective services are provided to the community as a whole. They include activities such as formulation and administration of government policy; formulation and enforcement of legislation and standards for providing recreational and cultural services; and applied research and experimental development into recreational, cultural and religious affairs and services.

08.1 RECREATIONAL AND SPORTING SERVICES

08.1.0 Recreational and sporting services (IS)

- Provision of sporting and recreational services; administration of sporting and recreational affairs; supervision and regulation of sporting facilities;
- operation or support of facilities for active sporting pursuits or events (playing fields, tennis courts, squash courts, running tracks, golf courses, boxing rings, skating rinks, gymnasias, etc.); operation or support of facilities for passive sporting pursuits or events (chiefly specially equipped venues for playing cards, board games, etc.); operation or support of facilities for recreational pursuits (parks, beaches, camping

grounds and associated lodging places furnished on a non-commercial basis, swimming pools, public baths for washing, etc.);

- grants, loans or subsidies to support teams or individual competitors or players.

Includes: facilities for spectator accommodation; national, regional or local team representation in sporting events.

Excludes: zoological or botanical gardens, aquaria, arboreta and similar institutions (08.2.0); sporting and recreational facilities associated with educational institutions (classified to the appropriate class of Division 09).

08.2 CULTURAL SERVICES

08.2. Cultural services (IS)

- Provision of cultural services; administration of cultural affairs; supervision and regulation of cultural facilities;
- operation or support of facilities for cultural pursuits (libraries, museums, art galleries, theatres, exhibition halls, monuments, historic houses and sites, zoological and botanical gardens, aquaria, arboreta, etc.); production, operation or support of cultural events (concerts, stage and film productions, art shows, etc.);
- grants, loans or subsidies to support individual artists, writers, designers, composers and others working in the arts or to organizations engaged in promoting cultural activities.

Includes: national, regional or local celebrations provided they are not intended chiefly to attract tourists.

Excludes: cultural events intended for presentation beyond national boundaries (01.1.3); national, regional or local celebrations intended chiefly to attract tourists (04.7.3); production of cultural material intended for distribution by broadcasting (08.3.0).

08.3 BROADCASTING AND PUBLISHING SERVICES

08.3.0 Broadcasting and publishing services (CS)

- Administration of broadcasting and publishing affairs; supervision and regulation of broadcasting and publishing services;
- operation or support of broadcasting and publishing services;
- grants, loans or subsidies to support: the construction or acquisition of facilities for television or radio broadcasting; the construction or acquisition of plant, equipment or materials for newspaper, magazine or book publishing; the production of material

for, and its presentation by, broadcasting; the gathering of news or other information; the distribution of published works.

Excludes: government printing offices and plants (01.3.3); provision of education by radio or television broadcasting (09).

08.4 RELIGIOUS AND OTHER COMMUNITY SERVICES

08.4.0 Religious and other community services (CS)

- Administration of religious and other community affairs;
- provision of facilities for religious and other community services, including support for their operation, maintenance and repair;
- payment of clergy or other officers of religious institutions; support for the holding of religious services; grants, loans or subsidies to support fraternal, civic, youth and social organizations or labour unions and political parties.

08.5 R&D RECREATION, CULTURE AND RELIGION

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

08.5.0 R&D Recreation, culture and religion (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to recreation, culture and religion;
- grants, loans and subsidies to support applied research and experimental development related to recreation, culture and religion undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

08.6 RECREATION, CULTURE AND RELIGION N.E.C.

08.6.0 Recreation, culture and religion n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall policies, plans, programmes and budgets for the promotion of sport, recreation, culture and religion; preparation and enforcement of legislation and standards for the provision of recreational and cultural services; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on recreation, cultural and religion.

Includes: affairs and services relating to recreation, culture and religion that cannot be assigned to (08.1), (08.2), (08.3), (08.4) or (08.5).

09 EDUCATION

Government outlays on education include expenditures on services provided to **individual** pupils and students and expenditures on services provided on a **collective** basis. Expenditures on individual services are allocated to groups (09.1) through (09.6); expenditures on collective services are assigned to groups (09.7) and (09.8).

Collective educational services are concerned with matters such as formulation and administration of government policy; setting and enforcement of standards; regulation, licensing and supervision of educational establishments; and applied research and experimental development into education affairs and services. However, overhead expenses connected with administration or functioning of a group of schools, colleges, etc. are considered to be individual expenditures and are classified to groups (09.1) through (09.6) as appropriate.

The breakdown of education is based upon the level categories of the 1997 International Standard Classification of Education (ISCED-97) of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).

This division includes military schools and colleges where curricula resemble those of civilian institutions, police colleges offering general education in addition to police training and the provision of education by radio or television broadcasting. Expenditures so incurred are classified to groups (09.1) to (09.5) as appropriate.

09.1 *PRE-PRIMARY AND PRIMARY EDUCATION*

09.1.1 *Pre-primary education (IS)*

- Provision of pre-primary education at ISCED-97 level 0;
- administration, inspection, operation or support of schools and other institutions providing pre-primary education at ISCED-97 level 0.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.1.2 *Primary education (IS)*

- Provision of primary education at ISCED-97 level 1;
- administration, inspection, operation or support of schools and other institutions providing primary education at ISCED-97 level 1.

Includes: literacy programmes for students too old for primary school.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.2 SECONDARY EDUCATION

09.2.1 Lower-secondary education (IS)

- Provision of lower-secondary education at ISCED-97 level 2;
- administration, inspection, operation or support of schools and other institutions providing lower-secondary education at ISCED-97 level 2;
- scholarships, grants, loans and allowances to support pupils pursuing lower-secondary education at ISCED-97 level 2.

Includes: out-of-school lower-secondary education for adults and young people.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.2.2 Upper-secondary education (IS)

- Provision of upper-secondary education at ISCED-97 level 3;
- administration, inspection, operation or support of schools and other institutions providing upper-secondary education at ISCED-97 level 3;
- scholarships, grants, loans and allowances to support pupils pursuing upper-secondary education at ISCED-97 level 3.

Includes: out-of-school upper-secondary education for adults and young people.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.3 POST-SECONDARY NON-TERTIARY EDUCATION

09.3.0 Post-secondary non-tertiary education (IS)

- Provision of post-secondary non-tertiary education at ISCED-97 level 4;
- administration, inspection, operation or support of institutions providing post-secondary non-tertiary education at ISCED-97 level 4;
- scholarships, grants, loans and allowances to support students pursuing post-secondary non-tertiary education at ISCED-97 level 4.

Includes: out-of-school post-secondary non-tertiary education for adults and young people.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.4 TERTIARY EDUCATION

09.4.1 First stage of tertiary education (IS)

- Provision of tertiary education at ISCED-97 level 5;

- administration, inspection, operation or support of universities and other institutions providing tertiary education at ISCED-97 level 5;
- scholarships, grants, loans and allowances to support students pursuing tertiary education at ISCED-97 level 5.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.4.2 Second stage of tertiary education (IS)

- Provision of tertiary education at ISCED-97 level 6;
- administration, inspection, operation or support of universities and other institutions providing tertiary education at ISCED-97 level 6;
- scholarships, grants, loans and allowances to support students pursuing tertiary education at ISCED-97 level 6.

Excludes: subsidiary services to education (09.6.0).

09.5 EDUCATION NOT DEFINABLE BY LEVEL

09.5.0 Education not definable by level (IS)

- Provision of education not definable by level (that is, educational programmes, generally for adults, which do not require any special prior instruction, in particular vocational training and cultural development);
- administration, inspection, operation or support of institutions providing education not definable by level;
- scholarships, grants, loans and allowances to support students pursuing education programmes not definable by level.

09.6 SUBSIDIARY SERVICES TO EDUCATION

09.6.0 Subsidiary services to education (IS)

- Provision of subsidiary services to education;
- administration, inspection, operation or support of transportation, food, lodging, medical and dental care and related subsidiary services chiefly for students regardless of level.

Excludes: school health monitoring and prevention services (07.4.0); scholarships, grants, loans and allowances in cash to defray the costs of subsidiary services (09.1), (09.2), (09.3), (09.4) or (09.5).

09.7 R&D EDUCATION

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

09.7.0 R&D Education (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to education;
- grants, loans and subsidies to support applied research and experimental development related to education undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

09.8 EDUCATION N.E.C.

09.8.0 Education n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall educational policies, plans, programmes and budgets; preparation and enforcement of legislation and standards for the provision of education, including licensing of educational establishments; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on education.

Includes: education affairs and services that cannot be assigned to (09.1), (09.2), (09.3), (09.4), (09.5), (09.6) or (09.7).

10 SOCIAL PROTECTION

Government outlays on social protection include expenditures on services and transfers provided to **individual** persons and households and expenditures on services provided on a **collective** basis. Expenditures on individual services and transfers are allocated to groups (10.1) through (10.7); expenditures on collective services are assigned to groups (10.8) and (10.9).

Collective social protection services are concerned with matters such as formulation and administration of government policy; formulation and enforcement of legislation and standards for providing social protection; and applied research and experimental development into social protection affairs and services.

The social protection functions and their definitions are based on the 1996 European System of integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) of the Statistical Office of the European Communities (Eurostat).

In ESSPROS, social protection includes health care, but this division does not include health care. Health care is covered by Division 07. Hence, medical goods and services

provided to persons who receive the cash benefits and benefits in kind specified in groups (10.1) through (10.7) are classified under (07.1), (07.2) or (07.3) as appropriate.

10.1 SICKNESS AND DISABILITY

10.1.1 Sickness (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits or benefits in kind that replace in whole or in part loss of earnings during a temporary inability to work due to sickness or injury;
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- cash benefits, such as flat-rate or earnings-related sick leave payments, miscellaneous payments provided to help persons temporarily unable to work due to sickness or injury;
- benefits in kind, such as assistance with daily tasks provided to persons temporarily unable to work due to sickness or injury (home help, transport facilities, etc.).

10.1.2 Disability (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits or benefits in kind to persons who are fully or partially unable to engage in economic activity or lead a normal life due to a physical or mental impairment that is either permanent or likely to persist beyond a minimum prescribed period;
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- cash benefits, such as disability pensions paid to persons below the standard retirement age who encounter a disability which impairs their ability to work, early retirement benefits paid to older workers who retire before reaching the standard retirement age due to reduced capacity to work, care allowances, allowances paid to disabled persons undertaking work adapted to their condition or undergoing vocational training, other periodic or lump-sum payments paid to disabled persons for social protection reasons;
- benefits in kind, such as lodging and possibly board provided to disabled persons in appropriate establishments, assistance provided to disabled persons to help them with daily tasks (home help, transport facilities etc.), allowances paid to the person who looks after the disabled person, vocational and other training provided to further the occupational and social rehabilitation of disabled persons, miscellaneous services and goods provided to disabled persons to enable them to participate in leisure and cultural activities or to travel or to participate in community life.

Excludes: cash benefits and benefits in kind paid to disabled persons on reaching the standard retirement age (10.2.0).

10.2 OLD AGE

10.2.0 Old age (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind against the risks linked to old age (loss of income, inadequate income, lack of independence in carrying out daily tasks, reduced participation in social and community life, etc.);
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- cash benefits, such as old-age pensions paid to persons on reaching the standard retirement age, anticipated old-age pensions paid to older workers who retire before the standard retirement age, partial retirement pensions paid either before or after the standard retirement age to older workers who continue working but reduce their working hours, care allowances, other periodic or lump-sum payments paid upon retirement or on account of old age;
- benefits in kind, such as lodging and sometimes board provided to elderly persons either in specialized institutions or staying with families in appropriate establishments, assistance provided to elderly persons to help them with daily tasks (home help, transport facilities etc.), allowances paid to the person who looks after an elderly person, miscellaneous services and goods provided to elderly persons to enable them to participate in leisure and cultural activities or to travel or to participate in community life.

Includes: pension schemes for military personnel and for government employees.

Excludes: early retirement benefits paid to older workers who retire before reaching standard retirement age due to disability (10.1.2) or unemployment (10.5.0).

10.3 SURVIVORS

10.3.0 Survivors (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind to persons who are survivors of a deceased person (such as the person's spouse, exspouse, children, grandchildren, parents or other relatives);
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- cash benefits, such as survivors' pensions, death grants, other periodic or lump-sum payments to survivors;

- benefits in kind, such as payments towards funeral expenses, miscellaneous services and goods provided to survivors to enable them to participate in community life.

10.4 FAMILY AND CHILDREN

10.4.0 Family and children (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind to households with dependent children;
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- cash benefits, such as maternity allowances, birth grants, parental leave benefits, family or child allowances, other periodic or lump-sum payments to support households and help them meet the costs of specific needs (for example, those of the lone parent families or families with handicapped children);
- benefits in kind, such as shelter and board provided to pre-school children during the day or part of the day, financial assistance towards payment of a nurse to look after children during the day, shelter and board provided to children and families on a permanent basis (orphanages, foster families, etc.), goods and services provided at home to children or to those who care for them, miscellaneous services and goods provided to families, young people or children (holiday and leisure centres).

Excludes: family planning services (07.4.0).

10.5 UNEMPLOYMENT

10.5.0 Unemployment (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind to persons who are capable of work, available for work but are unable to find suitable employment;
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- cash benefits, such as full and partial unemployment benefits, early retirement benefits paid to older workers who retire before reaching the standard retirement age due to unemployment or job reduction caused by economic measures, allowances to targeted groups in the labour force who take part in training schemes intended to develop their potential for employment, redundancy compensation, other periodic or lump-sum payments to the unemployed, particularly the long-term unemployed;
- benefits in kind, such as mobility and resettlement payments, vocational training provided to persons without a job or retraining provided to persons at risk of losing

their job, accommodation, food or clothes provided to unemployed persons and their families.

Excludes: general programmes or schemes directed towards increasing labour mobility, reducing the rate of unemployment or promoting the employment of disadvantaged or other groups characterized by high unemployment (04.1.2); cash benefits and benefits in kind paid to unemployed persons on reaching the standard retirement age (10.2.0).

10.6 HOUSING

10.6.0 Housing (IS)

- Provision of social protection in the form of benefits in kind to help households meet the cost of housing (recipients of these benefits are means-tested);
- administration, operation or support of such social protection schemes;
- benefits in kind, such as payments made on a temporary or long-term basis to help tenants with rent costs, payments to alleviate the current housing costs of owneroccupiers (that is to help with paying mortgages or interest), provision of low-cost or social housing.

10.7 SOCIAL EXCLUSION N.E.C.

10.7.0 Social exclusion n.e.c. (IS)

- Provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind to persons who are socially excluded or at risk of social exclusion (such as persons who are destitute, low-income earners, immigrants, indigenous people, refugees, alcohol and substance abusers, victims of criminal violence, etc.);
- administration and operation of such social protection schemes;
- cash benefits, such as income support and other cash payments to the destitute and vulnerable persons to help alleviate poverty or assist in difficult situations;
- benefits in kind, such as short-term and long-term shelter and board provided to destitute and vulnerable persons, rehabilitation of alcohol and substance abusers, services and goods to help vulnerable persons such as counselling, day shelter, help with carrying out daily tasks, food, clothing, fuel, etc.

10.8 R&D SOCIAL PROTECTION

Definitions of basic research, applied research and experimental development are given under (01.4) and (01.5).

10.8.0 R&D Social protection (CS)

- Administration and operation of government agencies engaged in applied research and experimental development related to social protection;
- grants, loans and subsidies to support applied research and experimental development related to social protection undertaken by non-government bodies such as research institutes and universities.

Excludes: basic research (01.4.0).

10.9 SOCIAL PROTECTION N.E.C.

10.9.0 Social protection n.e.c. (CS)

- Administration, operation or support of activities such as formulation, administration, coordination and monitoring of overall social protection policies, plans, programmes and budgets; preparation and enforcement of legislation and standards for the provision of social protection; production and dissemination of general information, technical documentation and statistics on social protection.

Includes: provision of social protection in the form of cash benefits and benefits in kind to victims of fires, floods, earthquakes and other peacetime disasters; purchase and storage of food, equipment and other supplies for emergency use in the case of peacetime disasters; other social protection affairs and services that cannot be assigned to (10.1), (10.2), (10.3), (10.4), (10.5), (10.6), (10.7) or (10.8).

ภาคผนวก 3

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
1 ระบบบริการสังคมและสวัสดิการ (ให้เปล่า)										
1.1 ด้านการศึกษา										
-เงินอุดหนุนทุนการศึกษา	09	D.6313	Social assistance benefits in kind			10.5.0			D.6313	Social assistance benefits in kind
-สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี	09	D.6313	Social assistance benefits in kind			10.1.1 / 10.2.2			D.6313	Social assistance benefits in kind
-เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต)	09	D.6313	Social assistance benefits in kind			10.1.1 / 10.2.2			D.6313	Social assistance benefits in kind
-เงินอุดหนุนอาหารเสริมและนมโรงเรียน	09	D.6313	Social assistance benefits in kind			10.1.1			D.6313	Social assistance benefits in kind
-โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถม	09	D.6313	Social assistance benefits in kind			10.1.1			D.6313	Social assistance benefits in kind

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
-เงินอุดหนุน การศึกษาเอกชน (โรงเรียนราษฎร์)	09	D.39	Other subsidies on production			10.5.0				
1.2 ด้านการ สงเคราะห์ ประชาชน										
-เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ	10	D.623	Social assistance benefits in cash			12.4.0			D.623	Social assistance benefits in cash
-เบี้ยยังชีพคน พิการ	10	D.623	Social assistance benefits in cash			12.4.0			D.623	Social assistance benefits in cash
-เงินสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพผู้ป่วย เอดส์	10	D.623	Social assistance benefits in cash			12.4.0			D.623	Social assistance benefits in cash
-เงินช่วยเหลือ ผู้สูงอายุจากการ ถูกทอดทิ้ง	10	D.623	Social assistance benefits in cash			12.4.0			D.623	Social assistance benefits in cash
-เงินช่วยเหลือ ผู้สูงอายุด้านที่อยู่ อาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่ม	10	D.6313	Social assistance benefits in kind			12.4.0			D.6313	Social assistance benefits in kind
-ค่าจัดการศพ ผู้สูงอายุ	10	D.623	Social assistance benefits in cash			12.4.0			D.623	Social assistance benefits in cash

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
1.3 ด้านสุขภาพ										
- ค่าบริการทางการแพทย์จากโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	07	D.6313	Social assistance benefits in kind			06.3.0			D.6313	Social assistance benefits in kind
1.4 สวัสดิการข้าราชการ										
- เงินช่วยการศึกษาบุตร	09	D.122	Employers' imputed social contributions			10.5.0			D.122	Employers' imputed social contributions
		D.624	Unfunded employee social benefits	D.6122	Employers' imputed non-pension contributions		D.6122	Employers' imputed non-pension contributions	D.624	Unfunded employee social benefits
- ค่ารักษาพยาบาล	07	D.122	Employers' imputed social contributions			06.3.0			D.122	Employers' imputed social contributions
		D.624	Unfunded employee social benefits	D.6122	Employers' imputed non-pension contributions		D.6122	Employers' imputed non-pension contributions	D.624	Unfunded employee social benefits
- เงินบำเหน็จบำนาญ	10	D.122	Employers' imputed social contributions			12.4.0			D.122	Employers' imputed social contributions

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
		D.624	Unfunded employee social benefits	D.6122	Employers' imputed non-pension contributions		D.6122	Employers' imputed non-pension contributions	D.624	Unfunded employee social benefits
- เงินสวัสดิการอื่น	10	D.122	Employers' imputed social contributions			12.4.0			D.122	Employers' imputed social contributions
		D.624	Unfunded employee social benefits	D.6122	Employers' imputed non-pension contributions		D.6122	Employers' imputed non-pension contributions	D.624	Unfunded employee social benefits
2 ระบบประกันสังคม										
2.1 กองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ (กบข.)										
- เงินสมทบ กบข.	10	D.121	Employers' actual social contributions			12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
- เงินชดเชย กบข.	10	D.121	Employers' actual social contributions			12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
- เงินสะสม กบข.	10					12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D. 11	Wages and salaries

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
2.2 กองทุนสำรอง เลี้ยงชีพสำหรับ ลูกจ้างประจำ (กสจ.)ของส่วน ราชการที่จัด ทะเบียนแล้ว										
-เงินสมทบ กสจ	10	D.121	Employers' actual social contributions			12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
-เงินสะสม กสจ.	10					12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D. 11	Wages and salaries
2.3 กองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น (กบท.)										
-เงินสมทบ กบท.	10	D.121	Employers' actual social contributions	D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
2.4 กองทุนเงิน ทดแทน										
-เงินสมทบกองทุน เงินทดแทน	10			D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
-ค่าทดแทน	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
- ค่าทำศพ	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
- ค่ารักษาพยาบาล	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
2.5 กองทุนสงเคราะห์ (เดิมชื่อกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูเอกชน)										
- เงินสมทบส่วนของครู	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D.11	Wage and salaries
- เงินสมทบส่วนของผู้รับใบอนุญาต	10			D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
- เงินสมทบส่วนของรัฐบาล	10	D.73	Current transfers within general government	D.73	Current transfers within general government	12.4.0				
- เงินทุนเลี้ยงชีพ 1	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
-เงินทุนเลี้ยงชีพ 2	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
-ค่ารักษาพยาบาล	07	D.6312	Other social security benefits in kind			12.4.0			D.6312	Other social security benefits in kind
-ค่าการศึกษาบุตร	09	D.6311	Social security benefits, reimbursements			10.5.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
-ค่าช่วยเหลือบุตร	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
-เงินเพิ่มพิเศษ	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
-ค่าทดแทน	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
2.6 กองทุนประกันสังคม										
-เงินสมทบ ม.33 นายจ้างเอกชน (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย)	10			D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
-เงินสมทบ ม.33 นายจ้างรัฐบาล (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย)	10	D.121	Employers' actual social contributions	D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
-เงินสมทบ ม.33 ผู้ประกันตน (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย)	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D.11	Wage and salaries
-เงินสมทบ ม.33 นายจ้างเอกชน (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา ภาพ)	10			D.6111 F.63	Employers' actual pension contributions Pension entitlements	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
-เงินสมทบ ม.33 นายจ้างรัฐบาล (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา ภาพ)	10	D.121	Employers' actual social contributions	D.6111 F.63	Employers' actual pension contributions Pension entitlements	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
-เงินสมทบ ม.33 ผู้ประกันตน (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา ภาพ)	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D.11	Wage and salaries
				F.63	Pension entitlements					
-เงินสมทบ ม.33 นายจ้างเอกชน (กรณีว่างงาน)	10			D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
-เงินสมทบ ม.33 นายจ้างรัฐบาล (กรณีว่างงาน)	10	D.121	Employers' actual social contributions	D.6111	Employers' actual pension contributions	12.4.0	D.6111	Employers' actual pension contributions	D.121	Employers' actual social contributions
-เงินสมทบ ม.33 ผู้ประกันตน (กรณีว่างงาน)	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D.11	Wage and salaries
-เงินสมทบ ม.39 ผู้ประกันตนต่อ โดยสมัครใจ (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย)	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions		

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
-เงินสมทบ ม.39 ผู้ประกันตนต่อ โดยสมัครใจ (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา ภาพ)	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions		
				F.63	Pension entitlements					
-เงินสมทบมาตรา 40 บุคคลทั่วไป ประกันตนโดย สมัครใจ	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions		
-เงินสมทบ เพิ่มเติมมาตรา 40 บุคคลทั่วไป ประกันตนโดย สมัครใจ	10			D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0		Households' actual pension contributions		
-เงินสมทบรัฐบาล (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย)	10	D.73	Current transfers within general government	D.73	Current transfers within general government	12.4.0				
-เงินสมทบรัฐบาล (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา	10	D.623	Social assistance benefits in cash	D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D.623	Social assistance benefits in cash

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
ภาพ)				F.63	Pension entitlements					
-เงินสมทบรัฐบาล (กรณีว่างงาน)	10	D.73	Current transfers within general government	D.73	Current transfers within general government	12.4.0				
-เงินอุดหนุน รัฐบาล-มาตรา 40 กรณีเจ็บป่วย	10	D.73	Current transfers within general government	D.73	Current transfers within general government	12.4.0				
-เงินอุดหนุน รัฐบาล-มาตรา 40 กรณีชราภาพ	10	D.623	Social assistance benefits in cash	D.6131	Households' actual pension contributions	12.4.0	D.6131	Households' actual pension contributions	D.623	Social assistance benefits in cash
				F.63	Pension entitlements					
-ดอกเบี้ยรับ (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา ภาพ)	10	D.442	Investment income payable on pension entitlements	D.442	Investment income payable on pension entitlements	12.4.0	D.6141	Households' pension contribution supplements	D.442	Investment income payable on pension entitlements
				D.6141	Households' pension contribution supplements					
				F.63	Pension entitlements					

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
-เงินปันผลรับ (กรณีสงเคราะห์ บุตรและชรา ภาพ)	10	D.442	Investment income payable on pension entitlements	D.442	Investment income payable on pension entitlements	12.4.0	D.6141	Households' pension contribution supplements	D.442	Investment income payable on pension entitlements
				D.6141	Households' pension contribution supplements					
				F.63	Pension entitlements					
-ค่าบริการทาง การแพทย์ สถานพยาบาล										
•ค่าบริการทาง การแพทย์เหมา จ่าย	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
•ค่าเปอร์เซ็นต์ โหล้แก่สถาน พยาบาล	07	D.73	Current transfers within general government	D.73	Current transfers within general government	06.3.0				
		D.75	Miscellaneous current transfers							

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
• ค่าภาระเสี่ยง แก่สถาน พยาบาล	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
• ค่าบริการทาง การแพทย์ สถานพยาบาล	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
- กรณีเจ็บป่วย (มาตรา 33, 39)										
• เจ็บป่วยปกติ	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• เรื้อรัง	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• ผูกเงิน	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• อุบัติเหตุ	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
• อวัยวะเทียม / อุปกรณ์บำบัด	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.1.3			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• ปลุกถ่ายไขกระดูก	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• ยาต้านไวรัสเอดส์	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.3.0			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• ผู้ติดเชื้อ HIV / AIDS	07					06.3.0				
• ค่าทันตกรรม	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.2.2			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• เงินทดแทนขาดรายได้	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• เงินทดแทนขาดรายได้ ม. 40	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
• ค่าตอบแทนแก่แพทย์	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
• ค่าตอบแทนแก่แพทย์ผู้ติดเชื้อ HIV / AIDS	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
- กรณีคลอดบุตร (มาตรา 33, 39)										
• ค่าคลอดบุตร	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
• สงเคราะห์การหยุดงานเพื่อคลอดบุตร	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• ค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่าย	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
- กรณีตาย (มาตรา 33, 39)	10					12.4.0				
• ค่าทำศพ	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• เงินสงเคราะห์	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• ค่าทำศพ ม.40	10	D.621	Social security			12.4.0			D.621	Social security benefits

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
			benefits in cash							in cash
• กรณีทุพพลภาพ (มาตรา 33, 39)										
• ค่าบริการทางการแพทย์	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
• เงินทดแทนขาดรายได้	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• เงินทดแทนขาดรายได้ ม. 40	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• อวัยวะเทียม / อุปกรณ์บำบัด	07	D.6311	Social security benefits, reimbursements			06.1.3			D.6311	Social security benefits, reimbursements
• ค่าทำศพ	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• เงินสงเคราะห์	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash
• ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ	07	D.6312	Other social security benefits in kind			06.3.0			D.6312	Other social security benefits in kind
- กรณีสงเคราะห์บุตร	10	D.621	Social security benefits in cash			12.4.0			D.621	Social security benefits in cash

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

[illegible]

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
- โครงการบ้านเอื้อ อาหาร, โครงการบ้าน มั่นคง (การเคหะ แห่งชาติ)	06	D.319	Other subsidies on products							
- เงินช่วยเหลือผู้ ประสบปัญหาทาง สังคมกรณีฉุกเฉิน	10	D.6313	Social assistance benefits in kind			12-12.4			D.6313	Social assistance benefits in kind
		D.75	Miscellaneous current transfer						D.75	Miscellaneous current transfer
4 ตามนโยบายรัฐบาล										
- เงินชดเชยรายได้ค่า โดยสาร การรถไฟ แห่งประเทศไทย	04	D.319	Other subsidies on products			07.3.1				
- เงินอุดหนุนชดเชยผล ขาดทุน การรถไฟ แห่งประเทศไทย	04	D.319	Other subsidies on products			07.3.1				
- เงินอุดหนุนราคา น้ำมัน/แก๊ส (กองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง)	04	D.319	Other subsidies on products			04.5.3 / 04.5.2				

การจำแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

[illegible]

การจําแนกรายการสวัสดิการสังคมตามระบบบัญชีประชาชาติ 2008 SNA (ต่อ)

รายการ	บัญชีรัฐบาล					บัญชีครัวเรือน				
	COFOG	Uses		Resources		COICOP	Uses		Resources	
• เงินชดเชยการให้บริการใช้รถไฟฟ้าฟรีชั้น 3 ขบวนรถเชิงพาณิชย์และบริการเชิงสังคม	04	D.6313	Social assistance benefits in kind			07.3.1			D.6313	Social assistance benefits in kind
• เงินชดเชยการให้บริการใช้ไฟฟ้าฟรี	04	D.6313	Social assistance benefits in kind			04.5.1			D.6313	Social assistance benefits in kind
• เงินชดเชยการให้บริการใช้น้ำประปาฟรี	06	D.6313	Social assistance benefits in kind			04.4.1			D.6313	Social assistance benefits in kind
• เงินชดเชยการให้บริการใช้รถเมล์ฟรี	04	D.6313	Social assistance benefits in kind			07.3.2			D.6313	Social assistance benefits in kind